

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych
w 2011 roku

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2011 został przyjęty Uchwałą Nr V/27/11 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle z dnia 28 stycznia 2011 roku.

Na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2011 roku Gmina Kędzierzyn – Koźle zaplanowała kwotę **1.103.270,00 zł.**, z czego w 2011 roku wydatkowano **1.031,968,01 zł.**

W ramach Gminnego Programu w 2011 roku za priorytety uznano:

I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

Celem szczegółowym nr I.1 było: Poszerzanie oferty realizowanych programów, posiadających rekomendacje.

Realizowane zadanie - Realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych.

W 2011r. nie zrealizowano żadnego programu profilaktycznego rekomendowanego Przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, natomiast w okresie od września do grudnia 2011r. przeprowadzono program profilaktyczny „Sprawy istotne i ważne” w II Liceum Ogólnokształcącym w Kędzierzynie-Koźlu, który posiada rekomendacje Pełnomocnika Zarządu Województwa Opolskiego ds. Przeciwdziałania Narkomanii - Pani Mirosławy Olszewskiej. Program ten od kilku lat cieszy się niegasnącą popularnością wśród młodzieży uczęszczającej do wspomnianej wyżej szkoły. Na realizację programu wydatkowano kwotę **4.500,00 zł.**

Program profilaktyczno-wychowawczy „Sprawy Istotne i Ważne” to program autorski skierowany do młodzieży licealnej klas pierwszych oparty na diagnozie ich potrzeb i oczekiwań związanych z tematyką spotkań profilaktyczno-wychowawczych. Program zrealizowano w przeciągu 4 miesięcy. W programie uczestniczyło 135 uczniów, 6 realizatorów oraz rodzice.

Program jest systematycznie modyfikowany, zgodnie z oczekiwaniami adresatów. Jedną z ostatnich zmian było włączenie w jego realizację wychowawców jednego poziomu

klas oraz zewnętrznych realizatorów, wreszcie wzbogacenie programu o dodatkowe projekty-przedsięwzięcia o charakterze profilaktyczno-wychowawczym.

Stworzony w pierwszej wersji program ograniczał się przede wszystkim do wielu spotkań pedagoga z młodzieżą, aktualnie zakłada się zdecydowanie większą rolę wychowawcy, którego podmiotowość wyraża się w prowadzeniu spotkań, doborze form i metod pracy, możliwości tworzenia własnych scenariuszy. Inspiracją przy realizacji programu mogą być stworzone przez pedagoga projekty, a także scenariusze zajęć profilaktyczno-wychowawczych znajdujące się w bibliotece wychowawcy.

Zadaniem realizatorów programu było przeprowadzenie zajęć zgodnie z przygotowanym wcześniej przez siebie scenariuszem, odpowiadającym potrzebom i oczekiwaniom konkretnej grupy uczniów. Wychowawca ze względu na konieczność realizacji programu w określonym czasie prowadzi jedynie kilka spotkań profilaktyczno-wychowawczych, co nie przekreśla jednak dłuższej realizacji programu (niektórzy realizatorzy deklarują kontynuację w ramach godzin wychowawczych). W ramach przeprowadzonych spotkań realizatorzy wraz z młodzieżą mogą realizować wybrane przedsięwzięcia profilaktyczno-wychowawcze.

Wspólnym zadaniem pedagoga i realizatorów, obok wyznaczania kierunków pracy profilaktyczno-wychowawczej z młodzieżą jest kontakt z rodzicami uczniów uczestniczących w programie (spotkania wychowawców z rodzicami - informacje o przebiegu programu dla wszystkich rodziców oraz możliwość indywidualnych spotkań pedagoga z zainteresowanymi rodzicami).

Program cieszył się dużym zainteresowaniem, zarówno uczniowie biorący udział w programie, jak i sami wychowawcy wykazali chęć uczestniczenia w kolejnych edycjach programu profilaktycznego „Sprawy istotne i ważne”.

Podsumowanie: Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych: 1, liczba dzieci/młodzieży, która skorzystała z programu: 135, ocena stanu zdobytej wiedzy przez uczestników programu: wysoka.

Celem szczegółowym nr I.2 było: Promowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego.

Realizowane zadanie - Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Gmina w 2011 roku na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych kontynuowała program „**Trener osiedlowy**”, na

realizację którego przeznaczono **58.253,00zł.**, z czego w 2011 roku wydatkowano kwotę **55.403,80 zł.**

W tym roku Gmina podpisała 8 umów z następującymi szkołami z terenu Kędzierzyna-Koźła:

- Publiczną Szkołą Podstawową nr 5 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Kościuszki 41 (osiedle Pogorzelec),
- Publiczną Szkołą Podstawową Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Piastowskiej 30 (osiedle Zachód i Stare Miasto łącznie),
- Publiczną Szkołą Podstawową Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Kościelnej 19 (osiedle Śródmieście),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 1 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Mieszka I 4 (osiedle Piastów),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 2 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19 (osiedle Kłodnica),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 3 (osiedle Blachownia),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96 (osiedle Sławięcice),
- Zespołem Szkół Miejskich Nr 5 w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Przewodników Pracy 13 (osiedle Azoty).

Program pozalekcyjnych zajęć sportowych skierowany jest do wszystkich dzieci i młodzieży z terenów osiedli: Pogorzelec, Piasty, Stare Miasto i Zachód łącznie, Azoty, Śródmieście, Blachownia, Sławięcice oraz Kłodnica, przebywających na boiskach, podwórkach oraz obiektach sportowych i rekreacyjnych w godzinach popołudniowych. Jego głównym celem jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz walka z zagrożeniami i poprawa ich bezpieczeństwa, a przez to wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Brak zagospodarowania czasu wolnego przez dzieci i młodzież jest aktualnie dużym problemem, a nuda spowodowana brakiem zajęcia prowadzi do sięgania po różnego rodzaju używki, takie jak: nikotyna, alkohol czy narkotyki.

Na **osiedlu Azoty** w Zespole Szkół Miejskich Nr 5 od **lutego do listopada 2011r.** odbywały się pozalekcyjne zajęcia sportowe. W zajęciach brali udział zarówno chłopcy, jak i dziewczęta - mieszkańcy osiedla Azoty. Łącznie odbyło się 71 godzin zajęć. Zajęcia prowadzili: pan Radosław Gorski i pan Szymon Kupka. W zajęciach udział brali głównie

chłopcy ze szkoły podstawowej i gimnazjum z terenu osiedla. W ramach zajęć realizowane były tematy dotyczące techniki i taktyki gier zespołowych, tj. piłki siatkowej, piłki nożnej oraz tenisa stołowego. Młodzież uczestniczyła w zajęciach na kręgielni, jak również na sali gimnastycznej przy ul. Mostowej 7. Zajęcia cieszyły się dużym powodzeniem wśród dzieci i młodzieży oraz wdrażały do aktywnego spędzania wolnego czasu.

W Publicznej Szkole Podstawowej Nr 12 w okresie od 10 stycznia do 24 listopada 2011r. realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu **osiedli Zachód i Stare Miasto**. Zajęcia prowadzili p. Renata Mańkowska oraz p. Marek Rak. Zajęcia prowadzone były w od poniedziałku do piątku, po dwie godziny dziennie. Uczęszczało na nie średnio 12 uczniów w różnym przedziale wiekowym – z klas IV-VI. Zajęcia sportowe w większości były realizowane na sali gimnastycznej lub sali zajęć korekcyjno-kompensacyjnych na terenie szkoły. Odbywały się także na boiskach szkoły lub w terenie: marszobiegi oraz zabawy terenowe. Dzieci bardzo chętnie korzystały z takiej formy aktywnego wypoczynku. Na zakończenie odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów. Uczniowie uczęszczający na zajęcia sportowe często reprezentowali szkołę w zawodach i turniejach pozaszkolnych odnosząc niemałe sukcesy.

Na **osiedlu Blachownia** w Zespole Szkół Miejskich Nr 3 realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. Ogółem w zajęciach brało udział 50 osób (uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum). Od lutego do czerwca 2011r. zajęcia prowadzone były przez p. Ewę Sobiesierską i p. Ilonę Dudyk, natomiast od września do listopada 2011r. zajęcia prowadzone były przez p. Ewę Sobiesierską, p. Ilonę Dudyk i p. Dariusza Filipowicza. Zrealizowano następujący program zajęć:- gry zespołowe: piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, nożna,

- nauka techniki i przepisów gry w ringo, tenisa stołowego i unihokeja,
- zajęcia rytmiczno-taneczne,
- wyjazdy na kręgielnię i stadion Kuźniczka,
- mini-turnieje sportowe,
- elementy gimnastyki sportowej i akrobatycznej.

Grupy ćwiczeniowe były dostosowane do wieku i umiejętności dzieci. W trakcie zajęć stosowane były różne metody i formy pracy dostosowane do możliwości psychofizycznych uczniów i ich zainteresowań. W ramach przyznanych środków zakupiono sprzęt sportowy, z którego korzystano w trakcie prowadzonych zajęć sportowych. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród uczniów.

Na **osiedlu Kłodnica** w Zespole Szkół Miejskich Nr 2 (Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15 i Publicznym Gimnazjum Nr 2) realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. Od stycznia do listopada 2011 zajęcia prowadziła p. Aleksandra Stelmach w wymiarze 6 godzin tygodniowo, natomiast w listopadzie 2011r. zajęcia prowadzone były przez 3 trenerów, każdy po 2 godziny tygodniowo. Prowadzącymi były p. Aleksandra Stelmach, p. Anna Sudół i p. Urszula Baran.

Na zajęciach realizowane były tematy z techniki i taktyki gier zespołowych, badminton, tenis stołowy oraz zajęcia szachowe. Wszystkie założone cele zajęć zostały zrealizowane. Zajęcia cieszyły się dużym powodzeniem wśród ich uczestników.

Na **osiedlu Piastów** w Zespole Szkół Miejskich Nr 1 realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. W okresie od lutego do listopada 2011r. zajęcia prowadzili: p. Jan Węgrzyn oraz p. Andrzej Gąsior. Zajęcia odbywały się na obiektach ZSM Nr 1 oraz MOSiR (kręgielnia, Orlik). W zajęciach uczestniczyły dzieci ze szkoły podstawowej (środy, czwartki), jak i gimnazjum (piątki), mieszkające na osiedlu Piastów. W trakcie zajęć dzieci rozwijały swoje zdolności w sportach zespołowych: piłka siatkowa, koszykowa, ręczna, nożna oraz w sportach indywidualnych (tenis stołowy, badminton, bowling). W ramach przyznanych środków finansowych na realizację zadania zakupiono sprzęt sportowy (taśma fitness, sprzęt do tenisa stołowego i badmintona), dzięki któremu zwiększono atrakcyjność zajęć. W dniu 1 października 2011r. reprezentacja osiedla uczestniczyła w Miniolimpiadzie zorganizowanej przez Gminę w PSP Nr 12, gdzie mogła skonfrontować swoje umiejętności z drużynami z innych osiedli. W sumie w okresie od lutego do listopada 2011r. przeprowadzono 200 godzin zajęć. Przez cały okres trwania zajęć uczęszczało w nich ok. 50 dzieci. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród ich uczestników.

Na osiedlu **Śródmieście** w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 w okresie od lutego do listopada 2011r. realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. Zajęcia prowadził p. Jarosław Szynol. Od 15.02.2011r. do 30.11.2011r. zrealizowano 185 godzin zajęć. Średnia osób na zajęciach wynosiła 17. Tematy zajęć realizowane były zgodnie z przygotowanym wcześniej planem ramowym. Pierwsze spotkania służyły przede wszystkim kształtowaniu pozytywnej atmosfery i rozwijaniu umiejętności pracy w grupie. Na kolejnych spotkaniach zapoznano dzieci z przepisami i zasadami poszczególnych gier zespołowych, aby w przyszłości móc rozgrywać mecze i mini turnieje. Starano się również urozmaicić program o gry i zabawy, a jednym z kryterium

doboru ćwiczeń było kształtowanie podstawowych zdolności motorycznych. Uczestnicy zajęć brali bardzo chętnie udział w wyjściach na basen i kręgielnię. Przeważającą grupę na zajęciach stanowili uczniowie szkół podstawowych, natomiast z początkiem września grupa powiększyła się o kilku nowych uczniów gimnazjów. Wszystkie zajęcia miały charakter zabawowy oraz opierały się na zasadach zdrowej rywalizacji po to, aby zmobilizować dzieci do aktywnego uczestnictwa w zajęciach.

Na osiedlu **Pogorzelec** w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 5 w okresie od lutego do listopada 2011r. realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. Zajęcia prowadziły p. Magdalena Łuczak, p. Mariola Majocha oraz p. Ewa Duchnowicz. Zajęcia odbywały się na sali gimnastycznej, na stadionie Kuźniczka, w skateparku, na kręgielni oraz na pływalni. W ramach zajęć sportowych uprawiano najbardziej lubiane dyscypliny przez dzieci, tj. halowa piłka nożna, piłka siatkowa, lekkoatletyka, piłka koszykowa, unihoc, gry i zabawy ruchowe np. dwa ognie oraz nauka pływania w klasach młodszych i doskonalenie różnych stylów pływackich w klasach starszych. Na zajęciach wpajano dzieciom zasadę fair-play i umiejętności radzenia sobie z przegraną. Zajęcia cieszyły się dużym powodzeniem wśród uczniów.

Na osiedlu **Sławięcice** w Zespole Szkół Miejskich Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu w okresie od stycznia do listopada 2011r. realizowane były pozalekcyjne zajęcia sportowe dla wszystkich chętnych dzieci z terenu osiedla. Zajęcia sportowe odbywały się w dwóch grypkach w każdą sobotę w wymiarze 2 godzin każda grupa. Zajęcia prowadziło 2 nauczycieli wychowania fizycznego: p. Dawid Napieracz i p. Paweł Wietrzykowski. Zrealizowane zajęcia obejmowały następującą tematykę: gry zespołowe: piłka nożna, siatkowa, piłka ręczna, tenis stołowy, zajęcia kondycyjne oraz ogólnorozwojowe, układy taneczne. Głównymi celami prowadzonych zajęć było: aktywne spędzanie czasu wolnego, rozwijanie sprawności fizycznej, nawiązywanie kontaktów koleżeńskich, kontrolowanie swoich emocji, przestrzeganie zasad fair-play, a także integracja grupy uczęszczającej na pozalekcyjne zajęcia sportowe. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród ich uczestników.

Podsumowanie: Średnia ilość dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych w 2011r. w poszczególnych szkołach:

- PSP Nr 1 – średnio 17 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 1 –średnio 15 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 2 – średnio 13 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 3 – średnio 13 osób na zajęciach,

- ZSM Nr 4 – średnio 16 osób na zajęciach,
- ZSM Nr 5 – średnio 8 osób na zajęciach,
- PSP Nr 12 – średnio 12 osób na zajęciach,
- PSP Nr 5 – średnio 12 osób na zajęciach.

Celem szczegółowym nr I.3 było: Poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Realizowane zadanie - Prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

W dniu 12 stycznia 2011 roku Gmina Kędzierzyn –Koźle, po raz siódmy zgłosiła swój udział w XI już edycji „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Do udziału w Kampanii zgłosiły się:

-Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 12

-Publiczne Gimnazjum Nr 4

-Zespół Szkół Miejskich Nr 2 (szkoła podstawowa + gimnazjum)

-Zespół Szkół Miejskich Nr 4 (szkoła podstawowa + gimnazjum), łącznie zatem w roku 2011 swój udział w akcji zgłosiło 6 szkół z terenu naszego miasta.

Ze względu na duże zainteresowanie ze strony szkół Gmina Kędzierzyn – Koźle zdecydowała się już po raz siódmy przystąpić do Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Zadanie to realizowane było w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych i Narkotykowych na rok 2011. Na realizację zadania przeznaczono kwotę w wysokości **7.380,00 złotych** (zakup materiałów potrzebnych do realizacji kampanii).

Gmina po otrzymaniu materiałów do kampanii, przekazała je do poszczególnych szkół. W dniu 31 marca 2011 roku szkoły otrzymały komplety materiałów w postaci m. in. ulotek i plakatów. Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w kędzierzyńsko – kozielskich szkołach ruszyła zatem w połowie kwietnia 2011r. W tym roku, podobnie jak w roku ubiegłym kampania trwała od kwietnia do listopada.

Koordynatorem działań ze strony Gminy była Agnieszka Dąbrowska - pracownica Wydziału Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia Urzędu Miasta w Kędzierzynie-Koźlu.

W miesiącach od kwietnia do września 2011r. Gmina, podobnie jak szkoły, utrzymywała stały kontakt mailowy z organizatorami akcji, na bieżąco przekazując wszystkie informacje, zapowiedzi imprez oraz zdjęcia z kampanii. Na wszelkie pytania dotyczące

kampanii bardzo szybko otrzymywaliśmy odpowiedzi.

Dzięki naszej zdolnej młodzieży oraz zaangażowaniu nauczycieli koordynujących kampanię, od wielu lat dzieci z naszej Gminy otrzymują jedne z pierwszych nagród w konkursach kampanii. Również i w tym roku mieliśmy zaszczyt odbierać taką nagrodę. Delegacja w składzie: Mateusz Gólczyński, p. Jadwiga Jakubiec - nauczyciel wychowanie fizycznego w Publicznym Gimnazjum Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu oraz koordynator Kampanii - Agnieszka Dąbrowska mieli zaszczyt brać udział w uroczystości finałowej Kampanii, która odbyła się 15 września 2011 roku o godz. 11.00 w Centrum Olimpijskim w Warszawie przy Wybrzeżu Gdyńskim. Mateusz Gólczyński - uczeń Publicznego Gimnazjum Nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu wygrał pełny zestaw do biegania: buty, dres, bieliznę oraz torbę. Ponadto organizatorzy Kampanii ZTU, na ręce przedstawiciela Szkoły wręczyli dyplomy gratulacyjne.

Pozostali nagrodzeni uczniowie szkół, biorących udział w Kampanii otrzymali bardzo interesujące nagrody oraz dyplomy gratulacyjne, które zostały przesłane przez Stowarzyszenie Producentów Radiowych i Dziennikarzy z Poznania do Wydziału PMS. Uroczyste wręczenie nagród oraz dyplomów dla dzieci oraz dyplomów gratulacyjnych dla pedagogów zaangażowanych w Kampanię odbyło się 7 grudnia 2011r. w Sali obrad Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle przy ul. Grzegorza Piramowicza 32. Podobnie, jak w roku ubiegłym salę ozdobił baner z logo Kampanii "Zachowaj Trzeźwy Umysł".

W ramach realizowanego zadania oraz w ramach samej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” Gmina zakupiła również ulotki profilaktyczne związane z trzeźwością kierowców na drogach dla funkcjonariuszy Straży Miejskiej, którzy realizują w kędzierzyńsko-kozielskich szkołach zajęcia profilaktyczne.

Podsumowanie: W ramach wspomnianego wyżej zadania zrealizowano 1 kampanię edukacyjną skierowaną do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców miasta mającą na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie.

Celem szczegółowym nr I.4 było: Poszerzanie wiedzy rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.

Realizowane zadanie – **Szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci.**

W okresie od 26 września do 12 grudnia 2011r. przeprowadzono szkolenie - warsztaty profilaktyczne pt. „**Szkoła dla Rodziców i Wychowawców**”. Program 11 tygodniowych spotkań przeznaczony był dla rodziców i wychowawców, którzy szukają sposobu nawiązania

głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi. Celem programu było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. Główne motto Szkoły dla Rodziców i Wychowawców brzmi: „Wychowywać to kochać i wymagać”. Osoby, które ukończyły Szkołę dla Rodziców i Wychowawców nauczyły się budowania relacji w duchu podmiotowości i dialogu ze swoimi dziećmi, czy też podopiecznymi. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w godz. od 17:00 do 20:00 w II grupach: gr. I w poniedziałki w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 6 w Kędzierzynie-Koźlu oraz gr. II we wtorki w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu. W zajęciach udział brało średnio 19 osób.

Podsumowanie: W 2011r. wdrożono 1 program profilaktyczny skierowany do rodziców. W programie w sumie udział wzięło 31 osób. Uczestnicy po zakończeniu programu oceniają go bardzo dobrze, zdobyli bardzo dużą wiedzę z zakresu m.in. właściwej komunikacji, postępowania z dziećmi, mieli możliwość wymiany doświadczeń z pozostałymi uczestnikami warsztatów, ciekawy dobór tematów do poszczególnych zajęć, możliwość odgrywania scenek, duża liczba ćwiczeń i „burza mózgów”. Twierdzą, że powinno być więcej podobnych programów profilaktycznych.

Celem szczegółowym nr I.5 było: Poszerzanie wiedzy osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości alkoholu oraz obowiązujących przepisów prawnych.

Realizowane zadanie I.5 a) – Szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych.

W ramach tego zadania zorganizowano szkolenie dla osób zawodowo zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych - m.in. w szkoleniu pt. „Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w praktyce - nowe wyzwania, nowe kompetencje...”, które odbyło się w dniach 23-26.01.2011r. w Zakopanem. W szkoleniu udział wzięło 4 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Koszt uczestnictwa w szkoleniu wyniósł 3.923,70 zł.

W okresie październik-grudzień pracownik Wydziału uczestniczył w szkoleniu „Studium Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Społecznościach Lokalnych-STRATEGIA” organizowanym przez Fundację ETOH z Warszawy. Szkolenie obejmowało 135 godzin dydaktycznych realizowanych w 3 czterodniowych sesjach i prowadzone było

przez jednostkę z wieloletnim doświadczeniem przy współpracy z Instytutem Psychologii Zdrowia PTP, a kierowane było do osób, które chcą się doskonalić zawodowo w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień (pokryto koszty szkolenia oraz delegacji).

Sfinansowano również szkolenie dot. tematyki uzależnień w formie warsztatowej dla pracowników Aresztu Śledczego w Kędzierzynie-Koźlu oraz osadzonych Aresztu Śledczego w Kędzierzynie-Koźlu. Szkolenie rozpoczęło się w dniu 16.12.2011r. i prowadził je certyfikowany terapeuta uzależnień. Szkolenie obejmowało 40 godzin zajęć w formie warsztatowej: 20 godzin zajęć dla pracowników Aresztu Śledczego oraz 20 godzin zajęć dla osadzonych Aresztu Śledczego. Koszt szkolenia wyniósł **2.000,00 zł.**

Realizowane zadanie I.5 b) – Prowadzenie różnych cyklicznych działań profilaktycznych (np. Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży, Przegląd Szkolnych Form Profilaktycznych, Konferencja Profilaktyczna itp.).

W dniu 14.06.2011r. zawarto także umowę Nr 12/2011 z MOK na przeprowadzenie happeningu profilaktycznego dla uczniów klas I-III szkół podstawowych oraz Turnieju Gimnazjów.

W ramach „Happeningu Profilaktycznego” zorganizowanego 20 czerwca 2011 roku uczniowie klas I-III szkół podstawowych (Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1, Zespołu Szkół Miejskich nr 2, Zespołu Szkół Miejskich nr 3), około 90 osób spotkało się w Parku Pojednania w Kędzierzynie- Koźlu, aby tam malować farbami i kredą prace pt. „Świat bez trucizn”. Czytano m.in. bajki o treści profilaktycznej. Dzieci śpiewały piosenki i recytowały wierszyki, ponadto wzięły udział we wspólnej nauce tańca integracyjnego pt. „Belgijka”.

Natomiast w Turnieju Gimnazjów, który odbył się 8 listopada 2011 roku w Domu Kultury „Chemik” młodzież z gimnazjów wzięła udział w rywalizacji w następujących kategoriach: prezentacja multimedialna dot. profilaktyki alkoholowej i nikotynowej, wykonanie piosenki, prezentacja sceniczna dot. asertywności w zetknięciu z narkotykami, drum show – rytmiczne wykłaskiwanie utworu muzycznego, OMNIBUS – quiz tematyczny, plakat profilaktyczny. Komisja oceniała oryginalność i pomysłowość, poziom trudności wykonania i zastosowanych technik, sposób przedstawienia tematu oraz ogólny wyraz artystyczny. Wszystkie biorące udział w Turnieju gimnazja otrzymały radioodtwarzacze. Za zajęcie I i II miejsca przyznano aparaty fotograficzne. Za najlepszy plakat nagrodą był pendrive (PG4, PG2, PG1). Pendrive otrzymali także wyróżnieni uczniowie za piosenkę (PG5) i drum show (PG5). Wyniki Turnieju prezentowały się następująco. I miejsce – PG2 i PG4, II miejsce – PG1, III miejsce – PG7, IV miejsce – PG5.

W dniu 01.10.2011r. w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 12 w Kędzierzynie-Koźlu odbyła się Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży z terenu gminy. Miniolimpiada już od kilku lat odbywa się jako podsumowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych w mieście. Drużynki wytypowane przez trenerów pozalekcyjnych zajęć sportowych rywalizują ze sobą zgodnie z wyuczonymi podczas zajęć zasad fair-play. Celem Miniolimpiady było: zachęcenie uczestników do aktywnego wypoczynku, współdziałania i współzawodnictwa poprzez gry i zabawy, integracja dzieci i młodzieży z różnych szkół, wdrażanie zasad „fair play” w rywalizacji sportowej, rozwijanie umiejętności, przejmowania roli kibica, promocja sportu jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu. Wszystkie szkoły uczestniczące w Miniolimpiadzie, niezależnie od zajętego miejsca otrzymały sprzęt sportowy oraz dyplomy.

W dniu 2 grudnia 2011r. zorganizowano również III Konferencję profilaktyczną, która poświęcona była rodzinie, a przede wszystkim dzieciom wychowującym się w rodzinie z problemem alkoholowym oraz ofercie profilaktyki uzależnień w zakresie nowych programów profilaktycznych. Uczestnikami tegorocznej Konferencji (ponad 40 osób) byli pedagodzy szkolni oraz dyrektorzy szkół, przedstawiciele Publicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, kuratorzy sądowi, przedstawiciele Policji, Straży Miejskiej, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pracownicy socjalni oraz przedstawiciele jednostek pomocy społecznej, w tym Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Prelegentkami na tegorocznej Konferencji były p. Mirosława Olszewska – Pełnomocnik Zarządu Województwa Opolskiego ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz p. Jolanta Terlikowska – pracownik Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie. Pani M. Olszewska wygłosiła wykład pt. „Praktyczne oferty nowoczesnej profilaktyki uzależnień”, a p. J. Terlikowska wygłosiła wykład pt. „Funkcjonowanie dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym – strategię przetrwania”.

Podsumowanie: W sumie w ramach w/w zadania zrealizowano 3 cykliczne imprezy, a były to: Miniolimpiada dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, Happening profilaktyczny i Turniej Gimnazjów oraz Konferencję Profilaktyczną.

II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

Celem szczegółowym nr II.1 było: Stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych

przemocą domową, wyrównywanie ich szans oraz zwiększanie dostępności do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej.

Realizowane zadanie - Wspieranie istniejących świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych.

Gmina w 2011 roku kontynuowała współpracę z trzema stowarzyszeniami, podjętą w 2009 roku, w celu realizacji zadań Gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych. Na realizację tych zadań Gmina w 2009 roku ogłosiła konkurs, w wyniku którego wyłoniła oferty spełniające warunki określone w ogłoszeniu o konkursie. Zadania związane z prowadzeniem **świetlic socjoterapeutycznych** zostały powierzone następującym stowarzyszeniom:

•Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Opolskiej – świetlica socjoterapeutyczna „ARKA” w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Krzywoustego 2.

Gmina Kędzierzyn – Koźle podpisała w dniu 17 lutego 2009 roku umowę nr 14/2009 na wsparcie realizacji zadania - prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej na lata 2009-2011. Z dniem 01.12.2009 roku podpisano Aneks Nr 2 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2010., natomiast z dniem 29.12.2010r. podpisano Aneks Nr 4 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2011. Zgodnie z umową na zadanie to przeznaczono w 2011 roku kwotę **70.000,00 zł**. Ze środków tych finansowane są wynagrodzenia dla wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, psychologa oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (liczba finansowanych godzin nie mogła przekroczyć łącznie 48 godzin tygodniowo, w tym nie więcej niż 12 godzin socjoterapii oraz 2 godziny pracy psychologa), obsługa finansowo – administracyjna płaconą ryczałtem, zakup materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie.

W 2011 roku na realizację zadania wydatkowano **69.940,00 zł**.

Świetlica Socjoterapeutyczna „Arka” czynna była przez sześć dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty w godzinach od 15.30 do 19.30 oraz w soboty od godziny 9.00 do 13.00, w okresie wakacyjnych od 10.00 do 14.00. Zajęcia prowadzone były przez wykwalifikowaną kadrę nauczycieli i wychowawców. Zajęcia prowadzone były zgodnie z harmonogramem – dziennym i tygodniowym planem zajęć terapeutycznych oraz zgodnie z założeniami programowymi.

Zrealizowane zadania:

∅ zajęcia socjoterapeutyczne,

- ∅ zajęcia edukacyjno-rozwojowe,
- ∅ zajęcia sportowe –gry i zabawy ruchowe,
- ∅ terapia zajęciowa: warsztaty teatralne, klub filmowy, zajęcia muzyczne, plastyczne, malarskie i ceramiczne,
- ∅ gry i zabawy interakcyjne,
- ∅ zajęcia komputerowe,
- ∅ zajęcia korekcyjno - kompensacyjne,
- ∅ pomoc pedagogiczno - psychologiczna dla dzieci i ich rodzin,
- ∅ imprezy okolicznościowe,
- ∅ konkursy wiedzy,
- ∅ spotkania wychowawców świetlicy w celu omawiania sytuacji rodzinnej dzieci uczęszczających do świetlicy.

Zajęcia socjoterapeutyczne były organizowane dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień, u których zaburzenia zachowania znacznie utrudniały kontakty społeczne i były przyczyną niepowodzeń szkolnych. Celem zajęć było eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych zaburzeń zachowania, utrudniających dziecku realizację zadań życiowych. Każdy z wychowanków podlegał obserwacji i comiesięcznej analizie efektów pracy odnotowywanych w „karcie pobytu dziecka”.

Prowadzone zajęcia miały na celu m.in.:

- § kształtowanie umiejętności psychospołecznych ,
- § zastanawianie się, czy sposób w jaki spędzamy czas jest społecznie akceptowany,
- § uświadamianie dzieciom, w jaki sposób mogą wpływać na atmosferę panującą w domu,
- § uczenie się przyjmowania odpowiedzialności za błędy, swoje czyny,
- § kształtowanie prawidłowych postaw etyczno-moralnych,
- § budowanie poczucia własnej wartości,
- § pokojowe rozwiązywanie konfliktów,
- § kształtowanie zachowań asertywnych.

Tematyką zajęć socjoterapeutycznych było np.:

- § „Jakie wartości będę przekazywał mojej rodzinie”,
- § „Dawanie”,
- § „Ja w grupie”,

- § „Tożsamość”.
- § „Moja rodzina i czas wolny”,
- § „Ja za 5, 10, 15 lat”,
- § „Potrafię”,
- § „Przepis ba dobry wypoczynek”.

Zajęcia były prowadzone trzy razy w tygodniu po cztery godziny, zgodnie z planem zajęć świetlicy oraz założeniami programowymi.

Prowadzono także zajęcia komputerowe, dzięki którym dzieci rozwinęły swoje pasje. Programy dydaktyczne pozwoliły na wyrównywanie szkolnych zaległości (programy ortograficzne, matematyczne, encyklopedia), poszerzyły wiedzę z określonych obszarów (biologia, geografia), rozwinęły wyobraźnię poprzez zabawę (gry strategiczne).

Jednym z zadań świetlicy jest stymulowanie i umożliwianie dzieciom podejmowania aktywności ruchowej. Aktywność fizyczna staje się stałym elementem stylu życia sprzyjającego promowaniu zdrowia. Taką rolę pełnią, z pewnością zajęcia rekreacyjno-sportowe. Zajęcia sportowe wyrabiały w dzieciach nawyki higienicznego i aktywnego życia, podnosiły sprawność ruchową, doskonaliły koordynację, uczyły koncentracji, wyrabiały wytrzymałość, pokazywały dobre strony sportowej rywalizacji, uczyły rozładować napięcie. Zajęcia rekreacyjno-sportowe są formą zajęć ruchowych, w których dzieci bardzo chętnie uczestniczą, ponieważ są prowadzone na świeżym powietrzu, placu zabaw. Zajęcia odbywają się nie tylko na terenie sali gimnastycznej, ale również, raz w miesiącu, na basenie. Dodatkowo organizowane są wycieczki i spacerunki po okolicy, zgadywanka terenowa, odbywają się zabawy orientacyjno-porządkowe, np. „Dzień, noc”, „Labirynt”. Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano turniej sprawnościowy. Prowadzone były również dni zabawy w świetlicy- zajęcia z chustą animacyjną „Ryba i rekiny”, „Zalewająca fala”.

Na terapię zajęciową składały się:

- § zajęcia plastyczne - zajęcia te rozwijały manualnie, pozwalały poznać różne techniki tworzenia, rozwijały zmysły, uwrażliwiały dzieci na barwę, kształt, światło, uczyły obcować ze sztuką, rozwijały wyobraźnię, m.in. „Zaproszenia karnawałowe”, „Marionetki z korka”, „Owocowy ogród”, „Choinka z masy solnej”, „Bukiet dla mamy”.
- § warsztaty teatralne - dzieci przygotowywały wiele programów artystycznych: „Pomogę mamie”, „Zimowa opowieść”,
- § biblioterapia – bajki terapeutyczne „Ufuś”, „Wesoły Pufcio”,
- § choreoterapia – terapia tańcem, ruchem, wyrażanie uczuć przez taniec,

- § ćwiczenia relaksacyjne - wykorzystanie muzyki klasycznej, odgłosy przyrody,
- § klub filmowy- „Nasza niania jest agentką”, „Kopciuszek”,
- § gry i zabawy interakcyjne – m. in. „Murarz”, „Podaj dalej”,
- § zajęcia kulinarne – m.in. „Słodkie babeczki”, „Tosty”,
- § gry i zabawy stolikowe – „Chińczyk”, „Warcaby”,
- § gra zespołowa – „Twister”,
- § zabawy z chustą – „Imiona”, „Kogo brakuje”,
- § zajęcia przy komputerze – „Z komputerem za pan brat”,
- § ćwiczenia ogólnorozwojowe – usprawniające percepcję wzrokową, słuchową, sprawność manualną,
- § turniej Darta,
- § kalambury – zabawy w odgadywanie,
- § terapia ruchowa – zarówno na terenie świetlicy, jak i na świeżym powietrzu, np. biegi na czas, dwa ognie, przeciąganie liny, mini kręgle itp.,
- § zajęcia muzyczne – „Wszystkie dzieci nasze są”, „Hej góry, góry”,
- § Play stadion- gra logiczna.

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne prowadzone były z tymi dziećmi, które posiadały specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu. Były to w szczególności zajęcia dla dzieci młodszych – usprawniały procesy percepcyjno – motoryczne.

Prowadzono również zajęcia indywidualne psychologa z dziećmi uczęszczającymi do świetlicy. Pomocą zostało objętych 10 dzieci, które najbardziej potrzebowały wsparcia. Udzielono wsparcia emocjonalnego, przeciwdziałano stanom agresji, stosowano metody i techniki obniżające symptomy nadpobudliwości psychoruchowej. Nawiązano kontakty indywidualne z rodzicami, udzielając im porad wychowawczych oraz przekazując spostrzeżenia na temat dzieci zdobyte w wyniku obserwacji psychologicznej. Konsultacje z rodzicami dotyczyły zgłaszanych przez nich problemów. Obejmowały pod względem tematycznym zagadnienia związane z trudnościami wychowawczymi sprawianymi przez ich dzieci. Spotkania miały charakter dyskusyjno-warsztatowy.

Efektem prowadzonych zajęć było:

- opanowanie przez dzieci reguł współżycia w grupie, umiejętności komunikowania się z innym, poczucie przynależności do grupy,
- poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów przez dzieci,
- nabycie przez dzieci umiejętności odkrywania w sobie pozytywnych stron,

- budowanie poczucia wartości samego siebie,
- większa motywacja dzieci do nauki szkolnej,
- większa aktywność poznawcza dzieci,
- zaangażowanie dzieci w prace na rzecz świetlicy,
- większa dbałość dzieci o higienę osobistą, wyrobienie higienicznego stylu życia,
- nabycie umiejętności nawiązywania nieagresywnych kontaktów,
- nauczanie dzieci odpowiedniej postawy wobec zjawiska przemocy,
- zdjęcie z dzieci poczucia odpowiedzialności za picie rodziców,
- większe zaangażowanie rodziców w proces wychowawczy dzieci,
- uczenie podejmowania samodzielnych decyzji w sprawie używek.

W okresie od stycznia 2011 roku do grudnia 2011 roku w świetlicy socjoterapeutycznej ARKA zorganizowano dla dzieci m.in. następujące imprezy:

- § wyjście do kina – „Opowieści z Narnii”, „Safarii”,
- § wycieczki do: Krasiejowa - Dino Park, do Tarnowskich Gór – Park Wodny,
- § Śniadanie Wielkanocne ,
- § wyjście do Mc. Donald’s,
- § wyjście do Pizzerii,
- § wyjście do Bajkolandii,
- § Dzień Babci i Dziadka,
- § wyjazd do Azot- kręgle,
- § Święto pieczonego ziemniaka,
- § Święto Rodzica – wycieczka rowerowa, ognisko,
- § Zabawa Andrzejkowa.

Bardzo dobrze układała się współpraca z osobami i instytucjami mającymi wpływ na proces wychowawczy podopiecznych. Wielokrotnie kontaktowano się z pedagogiem szkolnym Szkoły Podstawowej Nr 19 i Nr 9 w celu analizy zachowań dzieci, efektów pracy socjoterapeutycznej, uzyskiwanych wyników w nauce. Regularnie odbywały się także spotkania z kuratorami z Sądu Rodzinnego i Nieletnich w celu analizy zachowań dzieci, efektów pracy socjoterapeutycznej, uzyskiwanych wyników w nauce. Współpracowano z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji i pracownikami socjalnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wychowawcy świetlicy uczestniczyli w comiesięcznych spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych, w czasie których również omawiana była

sytuacja wychowawcza i rodzinna podopiecznych, ustalano wspólny plan pomocy dla ich rodzin.

Pozytywna była również współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz z Wydziałem Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Kędzierzyn – Koźle. Skorzystano z pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Pozytywnie od lat układa się współpraca z Parafialnym Zespołem CARITAS w zakresie pomocy rzeczowej świadczonej podopiecznym i ich rodzinom, szczególnie w okresie Świąt Wielkanocnych, jak również dotacji do dożywiania w czasie ferii zimowych.

Podsumowanie: Z informacji uzyskanej od stowarzyszenia wynika, że w 2011 r. do świetlicy zapisanych było 27 wychowanków, natomiast średnia osób na zajęciach to 13 osób, z tendencją wzrostową w okresie ferii i wakacji. Nie było dzieci oczekujących na przyjęcie do świetlicy. Stowarzyszenie starało się przyjmować wszystkie dzieci kierowane do ich placówki. W sytuacji, kiedy dzieci jest dużo, wychowankowie dzieleni są na 2 grupy wiekowe, tak, aby nikt nie pozostał bez pomocy i należytej opieki. Nie było osób oczekujących na przyjęcie do grupy socjoterapeutycznej. Istnieje potrzeba zwiększenia godzin pracy psychologa, który przyjmuje tylko raz w tygodniu po 2 godziny, a okres oczekiwania na spotkanie z psychologiem wynosi do 2 tygodni. Od dawna z tej formy pomocy bardzo chętnie korzystają zarówno wychowankowie, jak i ich rodzice. Świetlica posiada jednego socjoterapeutę i w jego ocenie jest to ilość wystarczająca - obejmuje on swoją pomocą dzieci 3 razy w tygodniu. Stowarzyszenie posiada 10-letnie doświadczenie w realizacji zadań podejmowanych na rzecz gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci z terenu Kędzierzyna-Koźla (osiedla Piastów).

- **Katolickie Centrum Pomocy Rodzinie – świetlica socjoterapeutyczna „BETANIA” w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Chemików 6.**

Gmina Kędzierzyn – Koźle podpisała w dniu 5 lutego 2009 roku umowę nr 10/2009 na wsparcie realizacji zadania - prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej na lata 2009-2011. Z dniem 09.12.2009 roku podpisano Aneks Nr 2 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2010, natomiast z dniem 29.12.2010r. podpisano Aneks Nr 3 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2011. Zgodnie z umową na zadanie to przeznaczono w 2011 roku kwotę **70.000,00 zł**. Ze środków tych finansowane są wynagrodzenia dla wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, psychologa oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (liczba finansowanych godzin nie

mogła przekroczyć łącznie 48 godzin tygodniowo, w tym nie więcej niż 12 godzin socjoterapii oraz 2 godziny pracy psychologa), obsługa finansowo – administracyjna płacona ryczałtem, zakup materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie. W 2011 roku na realizację zadań świetlicy wydatkowana była kwota w łącznej wysokości **69.471,98zł.**

Placówka czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.30 – 19.30 oraz w soboty od 10.00 – 14.00. Opieką objęto 23 dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, których rodzice są niewydolni wychowawczo lub rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, bezrobociem – rodzin dysfunkcyjnych, rodzin patologicznych. Zajęcia prowadzone były zgodnie z harmonogramem i planem zajęć oraz założeniami programowymi.

Świetlica realizuje następujące cele:

- § kształtowanie właściwych postaw społecznych oraz propagowanie zdrowego stylu życia,
- § kształtowanie umiejętności współzycia w grupie, umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych i asertywności,
- § podnoszenie poziomu wiedzy i przewyżnianie trudności szkolnych mających na celu wyrównanie zaległości w nauce, uzyskanie lepszych wyników i promocję do klasy następnej,
- § podejmowanie działań integrujących rodziny zagrożone patologią poprzez kształtowanie pozytywnych postaw przy wykorzystaniu pomocy specjalistów (motywowanie do podjęcia leczenia, promowanie zdrowego stylu życia),
- § pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych, zapobieganie przemocy w rodzinie,
- § rozwój zainteresowań i proponowanie alternatywnego (pożytecznego) sposobu spędzania wolnego czasu, przyswajanie dobrych nawyków, przygotowanie do podejmowania odpowiednich wyborów życiowych,
- § stymulowanie rozwoju intelektualnego (wyrównanie braków i zaległości w rozwoju umysłowym) i fizycznego dzieci,
- § rozwój zainteresowań sportowych przez zajęcia sportowo – fizyczne (np. bilard, tenis stołowy, siatkówka, piłka nożna) jako dodatkowa forma spędzania wolnego czasu.

W wyniku działań jakie przeprowadziła świetlica rozwinięto u dzieci poczucie bezpieczeństwa oraz poprawę wyników nauczania. Złagodzone zostały objawy agresywności.

Pokazano dzieciom inny model rodziny – bez alkoholu, poprzez rozwój zainteresowań i uzdolnień oraz przez rozwój umiejętności życia w grupie. Poprzez organizację zajęć sportowych poprawiono sprawność fizyczną i ruchową dzieci. Oddziaływano pośrednio na rodzinę przez kontakty pedagogów i psychologów z rodzicami. Dzieci miały zapewniony gorący posiłek i napoje. Przychodziły do świetlicy chętnie.

W świetlicy prowadzono głównie zajęcia socjoterapeutyczne, profilaktyczno – wychowawcze, gry i zabawy integracyjne, pomoc w odrabianiu zadań domowych, zajęcia sportowe, zajęcia plastyczne, muzyczne- rozwijające zainteresowania dzieci.

Innym elementem zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej były zajęcia mające na celu ćwiczenie umiejętności psychofizycznych dzieci, terapia specyficznych trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu, terapia przez sztukę, zajęcia wg programu „Naucz się mówić” i „Profilaktyka uzależnień”, zajęcia wg. programu socjoterapeutycznego dla dzieci z trudnościami adaptacyjnymi. Plan obejmował również zajęcia z muzykoterapii, terapii ruchowej, gry integracyjne, doskonalące kojarzenie, rozwijające myślenie twórcze, usprawniające komunikację, budujące poczucie bezpieczeństwa w grupie.

Wychowawcy świetlicy współpracowali z kuratorem sądowym i pedagogiem szkolnym. Na zespole interdyscyplinarnym omawiano trudności wychowawcze występujące w zachowaniach dzieci w świetlicy i w szkole. Poszukiwano nowych rozwiązań i możliwości konstruktywnych sposobów zmiany zachowań u wychowanków.

Wychowawcy, terapeuci i członkowie Katolickiego Centrum Pomocy Rodzinie utrzymywali również stałą współpracę z dzielnicowym Policji, kuratorem sądowym, pedagogiem szkolnym oraz MOPS i MOSiR, a także z proboszczem parafii pw. Św. Floriana. Współpraca ta pozwalała na rozwiązywanie na bieżąco problemów wychowawczych dotyczących wychowanków świetlicy.

Świetlica uzyskała pozytywne opinie o działalności od dyrekcji szkoły, do której uczęszczają podopieczni, od Policji na podstawie spostrzeżeń Dzielnicowego, któremu podlega teren zamieszkały przez podopiecznych, od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz od Proboszcza Parafii. Przekazane zostały również pozytywne głosy od mieszkańców osiedla na temat efektów jakie przynosi świetlica.

Podsumowanie: Z informacji uzyskanej od stowarzyszenia wynika, że w 2011 r. do świetlicy zapisanych było 23 wychowanków, natomiast średnia osób uczestnicząca na zajęcia wahała się od 50-70%. Nie było dzieci oczekujących na przyjęcie do świetlicy i do grupy socjoterapeutycznej. Ilość zatrudnionych w świetlicy socjoterapeutów uznana została za

wystarczającą. W świetlicy zatrudniony jest psycholog, który systematycznie prowadzi zajęcia z dziećmi, wobec czego nie ma osób oczekujących na zajęcia z psychologiem. Wychowawcy, terapeuci, psycholog zatrudnieni w świetlicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Wszyscy posiadają wyższe wykształcenie i przygotowanie pedagogiczne uzupełnione kursami specjalistycznymi. Rodzice dzieci objętych opieką chętnie wysyłają je na zajęcia, jednak kontakt z rodzicami występuje jedynie z inicjatywy prowadzących zajęcia w świetlicy, rodzice utrzymują kontakty sporadycznie i raczej niechętnie. Aby zachęcić dzieci do uczęszczania do świetlicy prowadzący zajęcia dbają o ich urozmaicenie, wychwycenie zainteresowań dzieci i dobór metod do indywidualnych potrzeb. Na potrzeby prowadzenia zajęć kupowane są programy komputerowe, edukacyjne, gry planszowe rozwijające kojarzenie, filmy oraz inne materiały w celu urozmaicenia zajęć. Organizowane są również zajęcia w terenie celem pokazania wychowankom innych, ciekawszych form spędzania czasu wolnego. Stowarzyszenie stara się pozyskiwać sponsorów, aby możliwe było ofiarowanie dzieciom paczek okolicznościowych.

- **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „BRZDAĆ” – świetlica socjoterapeutyczna w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29.**

Gmina Kędzierzyn – Koźle podpisała w dniu 9 lutego 2009 roku umowę nr 11/2009 na wsparcie realizacji zadania - prowadzenia świetlicy socjoterapeutycznej na lata 2009-2011. Z dniem 09.12.2009 roku podpisano Aneks Nr 2 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2010, natomiast z dniem 29.12.2010r. podpisano Aneks Nr 3 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2011. Zgodnie z umową na zadanie to przeznaczono w 2010 roku kwotę **70.000,00 zł**. Ze środków tych finansowane są wynagrodzenia dla wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, psychologa oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (liczba finansowanych godzin nie mogła przekroczyć łącznie 48 godzin tygodniowo, w tym nie więcej niż 12 godzin socjoterapii oraz 2 godziny pracy psychologa), obsługa finansowo – administracyjna płacona ryczałtem, zakup materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie. W 2011 roku na realizację zadania było łącznie wydatkowane **70.000,00 zł**.

Założone cele i rezultaty zostały osiągnięte w wymiarze określonym w ofercie. Zadania realizowano zgodnie z harmonogramem oraz przedłożonymi programami zajęć socjoterapeutycznych, sportowych, informacyjno-edukacyjnych. Świetlica socjoterapeutyczna

była czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 16.00 do 20.00, a w soboty od 9.00 do 13.00. Praca odbywała się z podziałem na grupy.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w umowie zrealizowano zajęcia socjoterapii, sportowe, informacyjno-edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Zajęcia sportowe częściowo były prowadzone na basenie, w sali gimnastycznej oraz w terenie. Wszystkie podjęte działania uwzględniały zainteresowania dzieci, ich poziom intelektualny oraz bieżące potrzeby. Dzieciom udzielano wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Pomagano w odrabianiu zadań domowych, prowadzono zajęcia z terapii pedagogicznej. Uczono rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z agresją, współpracy w grupie, skutecznego wyrażania sprzeciwu, funkcjonowania w grupie rówieśniczej, przestrzegania norm. Poprzez różne formy i tematykę zajęć motywowano do rozwijania zainteresowań oraz właściwego spędzania wolnego czasu. Zorganizowano wyjścia do kina, restauracji, udział w imprezach kulturalnych na terenie miasta oraz wycieczki do Opola, Gliwic, Tarnowskich Gór, Zabrza i Zdzeszowic. Ważnym elementem pracy świetlicy było także systematyczne dożywianie dzieci. W zakresie realizacji zadań nawiązano także współpracę z rodzicami. Zapewniono zatrudnienie doświadczonej kadry posiadającej odpowiednie kwalifikacje. Pracę wychowawców i socjoterapeutów wspierali praktykanci z uczelni pedagogicznych i wolontariusze z MCA. W 2011r. w sumie zrealizowano 234 godziny socjoterapii i 2038 godzin wychowawczych.

Partnerami w realizacji zadania byli:

- MOPS - dożywianie dzieci,
- MOK - wyjścia do kina,
- MOSiR - wyjścia na basen, dofinansowanie do ferii, wakacji,
- prywatni sponsorzy, zakłady pracy - środki na działalność statutową.

Podsumowanie: Z informacji uzyskanej od stowarzyszenia wynika, że w 2011 r. do świetlicy zapisanych było 47 wychowanków, natomiast liczba osób uczestnicząca na zajęcia to 42 osoby. Nie było dzieci oczekujących na przyjęcie do świetlicy i do grupy socjoterapeutycznej. Dzieci i młodzież skierowana do świetlicy i chętna do udziału w zajęciach socjoterapii i zajęciach informacyjno-edukacyjnych była niezwłocznie przyjmowana. Ilość zatrudnionych w świetlicy socjoterapeutów uznano za wystarczającą. W świetlicy nie ma zatrudnionego psychologa. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi

problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Wynikają one z wykształcenia, predyspozycji osobowych, chęci i doświadczenia. Stowarzyszenie oceniło ofertę pomocową skierowaną do dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym na wysoką z uwagi na dużą liczbę uczestników zajęć, wysoką frekwencję oraz z uwagi na fakt, otrzymywania pochlebnych informacji zwrotnych od dorosłych członków rodzin objętych pomocą tego typu. Stowarzyszenie podejmuje następujące działania motywujące dzieci i młodzież do uczęszczania do świetlicy: atrakcyjną ofertę zajęć dostosowaną do potrzeb i zainteresowań adresatów, systematyczną pomoc w nauce, dostęp do pracowni komputerowej, do internetu, współpracę z rodziną i szkołami, smaczne posiłki, integrację grupy, systematyczne doposażenie placówki, „domową atmosferę”, atrakcyjny program zajęć w czasie ferii zimowych i wakacji.

- **Klub młodzieżowy - Młodzieżowe Centrum Aktywnych. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „BRZDAĆ” w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Grunwaldzkiej 29.**

Ze stowarzyszeniem w dniu 9 lutego 2009r. podpisana została umowa nr 12/2009 na lata 2009-2011. Z dniem 09.12.2009 roku podpisano Aneks Nr 2 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2010, natomiast z dniem 29.12.2010r. podpisano Aneks Nr 3 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2011. realizację zadania w roku 2011 były przeznaczone środki w wysokości **45.000,00 zł**. Ze środków Gminnego Programu finansowane są wynagrodzenia wychowawców, osób prowadzących zajęcia sportowe, indywidualne porady oraz socjoterapeutów posiadających odpowiednie kwalifikacje (ilość godzin finansowanych z dotacji nie mogła przekroczyć 60 godzin tygodniowo, w tym maksymalnie 8 godzin socjoterapii), obsługa finansowo– administracyjna płacona ryczałtem, zakupy materiałów i drobnego wyposażenia niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń i telefonu, do wysokości określonej w umowie. W 2011 roku zostało wydatkowane na realizację zadania **45.000,00zł**.

Założone cele i rezultaty zostały osiągnięte w wymiarze określonym w ofercie. Zadania realizowano zgodnie z harmonogramem oraz przedłożonymi programami zajęć socjoterapeutycznych, sportowych, informacyjno-edukacyjnych.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w umowie zrealizowano zajęcia socjoterapii, sportowe, informacyjno-edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Zajęcia sportowe były prowadzone na sali gimnastycznej, lodowisku oraz w terenie. Wszystkie podjęte działania uwzględniały zainteresowania młodzieży oraz jej bieżące potrzeby.

Młodzieży udzielono wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, udzielano także porad indywidualnych. Pomagano w załatwianiu ważnych spraw, szczególnie związanych z edukacją, uzależnieniami i relacjami w rodzinie. Zapewniono pomoc w odrabianiu prac domowych i wyrównywaniu braków szkolnych. Aby w pełni zrealizować zamierzone cele do pracy z młodzieżą zatrudniono wykwalifikowaną i doświadczoną kadre.

Motywowano do rozwijania zainteresowań oraz właściwego spędzania wolnego czasu bez używek poprzez różne formy i tematykę zajęć. Uczono wrażliwości na potrzeby innych, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z agresją, skutecznego wyrażania sprzeciwu, funkcjonowania w grupie rówieśniczej. Zapewniono udział w imprezach kulturalnych na terenie miasta, organizację wycieczek, wyjścia do kina oraz miejsc kultury i wypoczynku na terenie miasta.

Zapewniono także systematyczne dożywianie. W zakresie realizacji zadań nawiązano także współpracę z rodzicami.

Młodzieżowe Centrum Aktywnych było czynne 3 dni w tygodniu w godz. od 16.00 do 20.00. Punkt konsultacyjny działał trzy dni w tygodniu – w poniedziałek, czwartek i piątek, gdzie zatrudnieni pedagodzy i terapeuci udzielali porad indywidualnych i telefonicznych. Praca w Młodzieżowym Centrum Aktywnych odbywała się z podziałem na grupy.

W 2011r. w sumie zrealizowano 156 godzin socjoterapii i 1036 godzin wychowawczych.

Partnerami w realizacji zadania byli:

- MOPS - dożywianie dzieci;
- MOK - wyjścia do kina, imprezy kulturalno – rozrywkowe,
- prywatni sponsorzy, zakłady pracy – środki na działalność statutową.

Podsumowanie: Z informacji uzyskanej od stowarzyszenia wynika, że w 2011 r. do świetlicy zapisanych było 32 wychowanków, natomiast liczba osób uczestnicząca na zajęcia to 24 osoby. Nie było młodzieży oczekującej na przyjęcie do klubu i do grupy socjoterapeutycznej. Młodzież skierowana do MCA i chętna do udziału w zajęciach socjoterapii i zajęciach informacyjno-edukacyjnych była niezwłocznie przyjmowana. Ilość zatrudnionych w MCA socjoterapeutów uznana została za wystarczającą. W klubie nie ma zatrudnionego psychologa. W Młodzieżowym Centrum Aktywnych prowadzonym przez Stowarzyszenie do udzielania porad indywidualnych zatrudniony był psychoterapeuta, który udzielał niezbędnego wsparcia osobom potrzebującym. Średni czas oczekiwania to ok. 1-2 tygodnie. W sytuacjach kryzysowych niezwłocznie. Zatrudnieni w klubie pedagodzy

i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Wynikają one z wykształcenia, predyspozycji osobowych, chęci i doświadczenia. Stowarzyszenie oceniło ofertę pomocową skierowaną do dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym na wysoką z uwagi na dużą liczbę uczestników zajęć, wysoką frekwencję oraz z uwagi na fakt, otrzymywania pochlebnych informacji zwrotnych od dorosłych członków rodzin objętych pomocą tego typu. Stowarzyszenie podejmuje następujące działania motywujące dzieci i młodzież do uczęszczania do klubu MCA: atrakcyjną ofertę zajęć dostosowaną do potrzeb i zainteresowań adresatów, systematyczną pomoc w nauce, dostęp do pracowni komputerowej, do internetu, współpracę z rodziną i szkołami, smaczne posiłki, integrację grupy, systematyczne doposażenie placówki, „domową atmosferę”.

- **światlice środowiskowo - socjoterapeutyczne w Publicznych Szkołach Podstawowych Nr 6, 11, 12, Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1, Zespołach Szkół Miejskich Nr 2, 3 i 4.**

W roku 2011 Gmina podpisała umowy z siedmioma szkolnymi świetlicami środowiskowo - socjoterapeutycznymi na realizację zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2011 roku. Na zadanie to przeznaczono środki finansowe w łącznej kwocie **351.246,00 zł.** W 2011 roku wydatkowano środki finansowe przeznaczone na działalność świetlic na łączną kwotę **337.772,58 zł.** Na sumę tę złożyły się wydatki z § 4170 (płace) – 258.356,34 zł., z § 4110 (ZUS) – 36.053,15zł., z § 4120 (Fundusz Pracy) – 5.043,78zł., § 4300 (usługi) – 3.367,11zł., z § 4210 (zakupy) – 33.943,69zł., z § 4240 (pomoce dydaktyczne) – 1.008,51zł. Środki finansowe, o których mowa w umowie mogą być przeznaczone wyłącznie na wynagrodzenia wychowawców, socjoterapeutów, osób prowadzących zajęcia sportowe (ilość godzin musiała być zgodna ze standardami świetlicy socjoterapeutycznej), wynagrodzenie płacone ryczałtem za nadzór administracyjno – organizacyjny, zakup materiałów i drobnych elementów wyposażenia potrzebnego do prowadzenia zajęć, szkolenia i kursy pracowników świetlicy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

- **Świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna przy PSP Nr 6 w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Stalmacha 20, otrzymała na prowadzenie działalności w 2011 roku 55.453,00zł. w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano 50.032,52zł. oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - 5.530,00 zł., wydatkowano 3.907,76zł.)**

Świetlica działała zgodnie z założeniami opracowanymi w Regulaminie. W okresie od stycznia do grudnia 2011r. zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.00 do 19.00, zgodnie z harmonogramem zajęć – w dwóch grupach wiekowych.

Świetlica zapewniała wychowankom:

- pomoc w odrabianiu zadań domowych,
- udział w zajęciach socjoterapeutycznych i socjoterapii z elementami biblioterapii,
- udział w zajęciach muzycznych,
- udział w zajęciach sportowych,
- rekreację na krytej pływalni oraz na kręgielni,
- udział w zajęciach twórczych,
- możliwość spożycia podwieczorku.

Podstawowym celem pracy świetlicy było zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań wychowanków. Ważnym elementem były zajęcia z zakresu socjoterapii.

Celem tych zajęć było:

- uświadomienie uczniom, jakie znaczenie ma dla nich rodzina,
- wyznaczanie i ustalanie reguł i granic według których należy żyć, uczyć się, bawić i wypoczywać,
- uświadomienie, co to znaczy być czyimś przyjacielem i mieć przyjaciela,
- rozwijanie swojej kreatywności,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- wskazywanie przykładów dobrego, zdrowego życia – bez nałogów i uzależnień.

Istotnym elementem pracy świetlicy była pomoc w odrabianiu zadań domowych. Pomoc ta jest organizowana w obu grupach wiekowych.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia twórcze. Uczestnicy zajęć rozwijali i nabywali podczas nich różne umiejętności, nie tylko estetyczne i manualne, ale także interpersonalne takie jak: praca w parach i w grupie, szacunek względem wytworów innych osób, postrzeganie obrazu własnej osoby oraz otaczającego świata.

Odkroczyli od zajęć plastycznych stały się piątkowe wyjazdy na kręgielnię oraz wyprawy w inne ciekawe miejsca, np. do parku w Sławięcicach. Podczas zajęć sportowych organizowanych w świetlicy dzieci wychodziły z wychowawcami na basen. Dzieci brały czynny udział w konkursach i zawodach. Nagradzane były wszelkie sukcesy dzieci. Prowadzący zajęcia sportowe starali się powiązać aktywność ruchową dzieci

z kształtowaniem właściwych postaw prospołecznych, z elementami profilaktyki bezpiecznych zachowań i podstawowymi zasadami ruchu pieszych.

Zajęcia z rodzicami miały indywidualną formę. W tym celu podejmowano działania wspólnie z kuratorami rodzinnymi i pracownikami socjalnymi, psychologiem szkolnym oraz pracownikami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Na dożywianie dzieci w świetlicy otrzymano również pomoc z funduszy MOPS, PCK, „CARITAS” Diecezji Opolskiej oraz Fundacji „RIAD

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekują na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. W ciągu roku przyjmowane są wszystkie dzieci skierowane do świetlicy, według potrzeb. Świetlica nie zatrudnia psychologa, a pomoc psychologiczna na terenie szkoły jest bardzo ograniczona, na konsultację z psychologiem czeka się ok. miesiąca, dlatego też istnieje potrzeba zatrudnienia psychologa do świetlicy. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy uznana została za wystarczającą. Praca z rodziną dotkniętą problemem alkoholowym jest bardzo trudna. Rodzice nie chcą korzystać z proponowanych zajęć, ponieważ jest to miejsce nauki ich dzieci. Poczucie wstydu i bezradności jest dużą barierą. Rodzinom tym udzielane jest indywidualne wsparcie i pomoc. Dzieci zapisanych do świetlicy było 33. W zajęciach uczestniczyło ok. 20, w tym systematycznie 16 osób. W świetlicy istnieje system motywujący, który polega na nagradzaniu tych, którzy systematycznie i aktywnie uczestniczą w zajęciach. Dzieci i młodzież korzystają z bezpłatnych wyjść na pływalnię i kregle.

- **Świetlica przy ZSM Nr 3 PSP Nr 10 w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Szkolnej 3, otrzymała na prowadzenie świetlicy w 2011 roku 55.894,00zł. w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano 54.653,16zł. oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - 5.119,00 zł., wydatkowano 5.094,16zł).**

W roku 2011 do świetlicy zakwalifikowano łącznie 26 wychowanków w wieku 6-14 lat. W ramach pracy świetlicowej funkcjonowała jedna grupa środowiskowa i dwie grupy socjoterapeutyczne: młodsza: 9-osobowa i starsza: 10-osobowa. Zajęcia w świetlicy prowadzone były od poniedziałku do piątku w godzinach 15:15 - 19:15. Wychowawcy prowadzili zajęcia zgodnie z wcześniej opracowanymi planami pracy wychowawców i socjoterapeutów.

Proponowane przez wychowawców zajęcia świetlicowe miały na celu wspieranie indywidualnego rozwoju dziecka, kształtowanie jego zdolności i zainteresowań, były

propozycją spędzania wolnego czasu w przyjaznej, pełnej ciepła atmosferze. Każdego dnia prowadzono dodatkowe zajęcia dydaktyczne mające na celu poprawę, często bardzo trudnej sytuacji szkolnej wychowanków. Dzięki tego typu zajęciom uczniowie poprawili słabe oceny, odnosili sukcesy i odzyskiwali wiarę w swoje możliwości. W czasie zajęć wychowawcy stosowali aktywizujące metody pracy z dziećmi, dbali o ich poprawność językową i kulturę osobistą wychowanków.

Celem zajęć socjoterapeutycznych było nabycie umiejętności radzenia sobie z problemami, kształtowanie zaradności w kwestii poszukiwania pomocy, kształtowanie zachowań asertywnych – sztuki stanowczego odmawiania. Prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia. Socjoterapeuci przywiązywali dużą wagę do współpracy z rodzicami wychowanków, zapraszając ich na zajęcia i pogadanki. Treści adresowane do rodziców obejmowały poradnictwo w zakresie problematyki wychowawczej. Dzięki środkom finansowym otrzymanym od sponsora, wychowankowie świetlicy otrzymywali ciepłe posiłki oraz słodycze.

Świetlica prowadziła swoją działalność w czasie ferii zimowych i wakacji. Dzięki współpracy z osiedlowym Domem Kultury „Lech” dzieci jeździły do Aqua Parku w Brzegu, zwiedzały kopalnię węgla kamiennego, płynęły statkiem po Odrze, oglądały filmy w sali kinowej Domu Kultury, a ciepłe dni spędzały na basenie w Azotach. Instruktorzy prowadzący zajęcia w Domu Kultury „Lech” zapraszali wychowanków świetlicy do udziału w ciekawszych zajęciach tanecznych i plastycznych.

W czasie wakacji 6 dzieci ze świetlicy wyjechało na kolonie letnie do Orawki. Wszystkim bardzo się podobało, podobnie jak udział w imprezie integracyjnej dla świetlic w Starej Kuźni zorganizowanej we wrześniu przez Wydział PMS.

W minionym roku w świetlicy odbyły się następujące imprezy:

- dzień dziewcząt,
- dyskoteki,
- Dzień Dziecka-grill dla dzieci i ich rodziców, wspólne konkursy i zabawy
- dzień chłopaka,
- wieczór wróżb andrzejkowych,
- spotkanie opłatkowe.

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. W ciągu roku przyjmowane są wszystkie dzieci skierowane do świetlicy, według potrzeb. Świetlica nie

ma psychologa. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy uznana została za wystarczającą. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Praca z rodziną dotkniętą problemem alkoholowym jest bardzo trudna. Rodzice nie chcą korzystać z proponowanych zajęć ponieważ jest to miejsce nauki ich dzieci. Rodzinom tym udzielane jest indywidualne wsparcie i pomoc. Dzieci zapisanych do świetlicy było 26, a uczestniczących w zajęciach było ok. 20. Podejmowane działania motywacyjne: organizacja ciekawych zajęć, współpraca z Domem Kultury „Lech”, obchodzenie imprez typu: ogniska, grille, wyjazdy na basen, kręgle.

- **Świetlica przy PSP Nr 11** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Partyzantów 30, otrzymała na prowadzenie świetlicy w 2011 roku **55.870,00zł.** w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano **52.956,23zł.** oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - **5.160,00zł.**, wydatkowano **4.878,07zł.**)

Świetlica środowiskowo-socjoterapeutyczna „Krokus” swoją działalnością obejmuje dzielnicę Pogorzelec, w obrębie której zlokalizowane są trzy szkoły podstawowe: PSP Nr 5, PSP Nr 11 i PSP Nr 14. Opiekę nad dziećmi sprawują wychowawcy, socjoterapeutka i nauczyciel sportu. Dzieci uczęszczające na zajęcia do świetlicy pochodziły głównie z rodzin wielodzietnych, rozbitych, niezamożnych, bezrobotnych i niewydolnych wychowawczo. Są to często rodziny, w których występuje alkoholizm i przemoc. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30-19:30. Świetlica pracowała w dwóch grupach: młodszej i starszej.

Głównym celem pracy świetlicy było zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa, pomocy, podniesienia poczucia własnej wartości, zaistnienia w grupie, także udzielenie pomocy w nauce i zagospodarowywanie czasu wolnego poprzez terapię zajęciową, w której wykorzystuje się arteterapię, dramę i muzykoterapię.

Praca z dziećmi z obu grup polegała najczęściej na:

- § usprawnianiu funkcjonowania społecznego dzieci i nauce nowych umiejętności społecznych,
- § stworzeniu możliwości do mówienia o własnych udanych i nieudanych relacjach z dorosłymi,
- § nauce wychodzenia z ról niekorzystnych dla dziecka,
- § stworzeniu możliwości odreagowania napięcia oraz wyzwalania emocji,

- § nauce rozpoznawania i wyrażania emocji,
- § poznawaniu swoich mocnych stron przez dzieci,
- § rozwijanie swoich indywidualnych talentów i zainteresowań,
- § konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów w grupie,
- § poznawaniu mechanizmów uzależnień,
- § rozwijaniu asertywności, uczenia się mówienia „nie”,
- § nauce wyznaczania celów, planowania zadań i sposobów ich realizacji,
- § poznawaniu konstruktywnych metod planowania wolnego czasu,
- § poznawaniu przez dzieci metod radzenia sobie ze stresem,
- § rozwijaniu akceptacji siebie i swojego ciała.

Do zauważalnych efektów pracy świetlicy można zaliczyć:

- § spędzanie czasu w świetlicy zapobiega wchodzeniu w grupy negatywne, nieformalne,
- § poprawę zachowania u dzieci, stosowanie form grzecznościowych,
- § mniej agresji i przemocy wśród rówieśników,
- § zwiększenie umiejętności rozróżniania zachowań pozytywnych od negatywnych,
- § lepsze efekty w nauce w związku z systematycznym odrabianiu zadań domowych i przygotowaniem się do lekcji.

Techniki używane w pracy z dziećmi to między innymi: rundka, techniki relaksacyjne przy muzyce, np. wizualizacja tęczy, psychodrama, „Spójrz inaczej”, program „3 Elementarz” z wykorzystaniem kaset o tematyce alkoholowej, nikotynowej i narkotykowej. Wykorzystywano również bajki terapeutyczne, rysunku, gdzie w formie plastycznej wyrażano swoje często bolesne przeżycia i doświadczenia. Świetlica była dla dzieci miejscem atrakcyjnym i przyjaznym. Przyciąga dzieci dobrymi warunkami do nauki, zabawy, wypoczynku, szczerą i przyjazną rozmowę z wychowawcami z możliwością zjedzenia podwieczorku. Dzieci czują się w niej bezpieczne.

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że do nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. W ciągu roku przyjmowane są wszystkie dzieci skierowane do świetlicy, według potrzeb. Świetlica nie ma psychologa. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy uznana została za wystarczającą. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz

przemocą domową. Praca z rodziną dotkniętą problemem alkoholowym jest bardzo trudna. Rodzice nie chcą korzystać z proponowanych zajęć ponieważ jest to miejsce nauki ich dzieci. Mimo opracowanego harmonogramu pracy z rodzicami, na spotkania przychodzą tylko pojedyncze osoby, które znajdują czas i chęci na rozmowę z wychowawcami, obejrzenia prac dzieci, a także uczestnictwa we wspólnych debatach. Dzieci zapisanych do świetlicy było 39, a uczestniczących w zajęciach było od 17 do 20. Podejmowane działania motywacyjne: organizacja ciekawych zajęć, organizacja imprez typu: ogniska, grille, wyjazdy na basen, kręgle, ciekawe zajęcia socjoterapeutyczne i pomoc w odrabianiu zadań domowych.

- **Świetlica przy PSP Nr 12** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Piastowskiej 30, otrzymała na prowadzenie świetlicy w 2011 roku **51.400,00zł.** w czterech transzach, a w 2011 roku wydatkowano **49.174,15 zł.** oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - **5.470,00 zł.**, wydatkowano **4.739,72zł**).

Świetlica środowiskowo – socjoterapeutyczna przy PSP Nr 12 wznowiła swoją działalność 10 stycznia 2011 roku. Zajęcia wychowawcze prowadzone były w dwóch grupach wiekowych, a socjoterapeutyczne w 1 grupie. Pierwszą grupę stanowili uczniowie klas I - III, drugą grupę wiekową uczniowie klas IV – VI, natomiast grupę socjoterapeutyczną tworzyli podopieczni wybrani przez socjoterapeutki przy współpracy z pedagogiem i psychologiem szkolnym oraz dyrektorem. Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30 – 19:30.

Pod stałą opieką znajdowało się średnio 16 dzieci w wieku od 7 do 13 lat. Jednocześnie ze względu na otwartą formułę świetlicy oraz za zgodą wychowawców świetlicy sporadycznie w zajęciach uczestniczyły dzieci nie figurujące na listach w dziennikach zajęć. W świetlicy pracowali także wolontariusze oraz praktykanci, dzięki którym organizowano gry i zabawy wykraczające poza realizowane programy. Program zajęć w świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej opracowany został na podstawie kilku szczegółowych propozycji programowych i profilaktycznych oraz autorskich programów opracowanych przez wychowawców świetlicy.

Na zajęciach prowadzone były następujące programy:

- 1.Program zajęć wychowawczych.
- 2.Program zajęć z zakresu sztuk plastycznych z elementami techniki.
- 3.Program zajęć z komunikacji interpersonalnej.
- 4.Program zajęć z komunikacji interpersonalnej z elementami plastyki.

5. Program zajęć socjoterapeutycznych.

6. Program sportowo-rekreacyjny.

W ramach zajęć w świetlicy organizowane były imprezy i zabawy kulturalne oraz konkursy wiedzy, muzyczne i plastyczne.

W każdy poniedziałek realizowane były zajęcia sportowe na sali gimnastycznej lub boisku szkolnym, m.in.: gry zręcznościowe, terenowe, nauka udzielania pierwszej pomocy, zawody sportowe i zręcznościowe. Podopieczni świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej odwiedzili też kilkakrotnie wystawy artystyczne zorganizowane przez MOK w Koźlu, Miejską Bibliotekę Publiczną.

Istotnym elementem zajęć było poświęcanie czasu na wyrównywanie poziomu nauczania i odrabianie zadań domowych przez wychowanków. Odrabianie zadań jest warunkiem koniecznym, aby dziecko mogło uczęszczać na zajęcia świetlicowe. Następnie odbywały się zajęcia profilaktyczne lub socjoterapeutyczne, a następnie zajęcia muzyczne, plastyczne, sportowe. Na koniec dnia realizowane były ćwiczenia wyciszające oraz gry i zabawy stolikowe.

Świetlica środowiskowo - socjoterapeutyczna dysponuje pomieszczeniami świetlicy, szkoły oraz korzysta z sali gimnastycznej, komputerowej, boisk szkolnych i jadalni. Ponadto zakupiono materiały papiernicze i drobny sprzęt sportowy. W znacznym stopniu przyczyniło się to do podniesienia jakości programów realizowanych w świetlicy.

Wychowawcy świetlicy aktywnie poszukiwali partnerów społecznych (sponsorów). Dzięki temu dzieci mogły być nagradzane drobnymi upominkami, wyposażane w artykuły piśmiennicze i ubrania do szkoły.

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. Świetlica nie ma psychologa. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy uznana została za wystarczającą. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Dwóch wychowawców ponadto sprawuje funkcję społecznych kuratorów sądowych. Ocena oferty pomocowej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym uznana została za wystarczającą. Dzieci zapisanych do świetlicy było 29, a uczestniczących w zajęciach było do 19 osób. Podejmowane działania motywacyjne w stosunku do dzieci uczęszczających do świetlicy: bogata oferta programowa, wyspecjalizowani wychowawcy, rozmowy z rodzicami i uczniami.

- **Świetlica przy ZSM Nr 2 (PSP Nr 15)** w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Szymanowskiego 19, otrzymała w 2011 roku **55.061,00zł.** w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano **54.604,39zł.** oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - **4.683,00zł.,** wydatkowano **4.639,78zł).**

Świetlica „HIP-HOP” prowadziła swą działalność zgodnie z harmonogramem pracy oraz szczegółowym planem pracy na rok szkolny 2010/2011. Świetlica czynna była od poniedziałku do piątku w godzinach od 15.30 – 19.30. Stan liczebny wychowanków to 45 uczniów, którzy zostali podzieleni na dwie grupy: starszą - 22 uczniów i młodszą – 23 uczniów. W świetlicy dzieci mogły odrabiać lekcje, uczyć się, bawić, a także uczestniczyć w zajęciach socjoterapeutycznych i wychowawczych obejmujących zajęcia dydaktyczne, wychowawcze, a w ich ramach odbywały się zajęcia wokalne, taneczne, sportowe oraz plastyczne, muzyczne. W świetlicy pracowało 9 pedagogów prowadzących zajęcia wychowawcze, 4 z nich prowadziło zajęcia socjoterapeutyczne (każdy raz w tygodniu po 2 godziny).

Zajęcia wychowawcze organizowane w świetlicy prowadzone były w ramach miesięcznych bloków tematycznych.

Głównym celem pracy z dziećmi była pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji i problemów poprzez:

- nawiązanie kontaktu z dziećmi,
- dostarczanie wiedzy, gdzie można szukać pomocy w sytuacji kryzysowej,
- uczenie bezpiecznych sposobów rozwiązywania konfliktów,
- kształtowanie umiejętności zdrowego spędzania czasu wolnego,
- pomoc dydaktyczna w przezwyciężaniu trudności szkolnych,
- nauka zasad higieny osobistej, kultury bycia, dbałości o wspólne dobro, ład i porządek,
- wdrażanie do współżycia w grupie rówieśniczej,
- integrowanie się poprzez wspólne gry i zabawy,
- dożywianie, dzięki dofinansowaniu MOPS.

Ważnym elementem pracy było również szerzenie i propagowanie wzorów i postaw społecznie akceptowanych, a także odbudowanie i umacnianie wiary we własne siły i możliwości. Ponadto wychowawcy starali się uwrażliwić wychowanków na potrzeby innych

oraz poprawić ich relacje z rówieśnikami i dorosłymi, a także wdrażać postawy właściwego zachowania w życiu publicznym.

W czasie pobytu w świetlicy dzieci uczestniczyły w różnego rodzaju imprezach okolicznościowych: dzień dziecka, dzień chłopca, halloween, andrzejki świetlicowe, mikołajki świetlicowe, Wigilia.

Dzieci chętnie przychodziły do świetlicy, aby miło i pożytecznie spędzić czas ze swoimi przyjaciółmi i kolegami. Aktywnie uczestniczyły w różnego rodzaju konkursach organizowanych przez wykładowców i w zajęciach sportowych, plastycznych, tanecznych, itp. Efektem zajęć i dużym sukcesem, zarówno dla wychowanków, jak i wychowawców jest przenoszenie nabytych umiejętności, nawyków, zasad współżycia społecznego do codziennego życia rodzinnego, szkolnego i środowiska lokalnego.

Podsumowanie: Z informacji uzyskanej ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. Świetlica nie ma psychologa. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy uznana została za wystarczającą. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową. Ocena oferty pomocowej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym uznana została za wystarczającą - rodzice są zadowoleni z proponowanej oferty oraz ze współpracy z wychowawcami ze świetlicy. Dzieci zapisanych do świetlicy było 45, a regularnie uczęszczało od 28 do 35 osób. Działania motywacyjne podejmowane w stosunku do dzieci uczęszczających do świetlicy: systematyczna pomoc w nauce, organizacja zajęć informatycznych, muzycznych, wyjazdy na pływalnię, kępielnię, basen, ścianę wspinaczkową w czasie ferii zimowych i letnich.

- **Świetlica przy ZSM Nr 4 (PSP Nr 16) w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Sławięcickiej 96, otrzymała na prowadzenie świetlicy w 2011 roku 51.750,00zł. w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano 49.652,90zł. oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - 4.985,00zł., wydatkowano 4.513,92zł).**

W 2011 roku świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 15:30 – 19:30. Do świetlicy zostały zakwalifikowane dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, w których głównym problemem jest alkoholizm rodzica, niewydolność wychowawcza rodziców i związane z tym problemy emocjonalne dzieci oraz trudności w nauce – na podstawie diagnozy środowiska domowego i szkolnego prowadzonej przez pedagoga szkolnego,

jednocześnie będącego socjoterapeutą i kierownikiem świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej. Do świetlicy z początkiem 2011r. zakwalifikowano 25 osób.

W ramach zajęć wychowawczych realizowano między innymi:

- pomoc w nauce (poprzez zajęcia wyrównawcze i korekcyjno – kompensacyjne),
- zajęcia socjoterapeutyczne,
- konkursy wiedzy i umiejętności sportowych oraz konkursy artystyczne,
- zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne i sportowe.

Głównymi tematami zajęć socjoterapeutycznych były m.in.: empatia, dawanie i branie, uczucia, odwaga w różnych sytuacjach życiowych, dokonywanie mądrych wyborów, również w aspekcie mądrego, aktywnego spędzania czasu wolnego. Stałym punktem zajęć socjoterapeutycznych była relaksacja oraz praca metodą arteterapii, dzięki której powstały piękne grupowe prace wyeksponowane w świetlicy. W zajęciach socjoterapeutycznych zostały wykorzystane scenariusze programu profilaktycznego „Wychowanie ku wartościom”, „A można inaczej”, „Saper” oraz bajki terapeutyczne. W ramach zajęć sportowych w świetlicy dzieci miały okazję skorzystania z pływalni w każdy IV piątek miesiąca. W czasie wakacyjnych zajęć w świetlicy dzieci miały również możliwość wyjazdów na basen w Azotach oraz na zorganizowane wycieczki: do Baszty w Koźlu, na Górę Św. Anny - do muzeum przyrodniczego i Parku Krajobrazowego oraz płynęły statkiem po Odrze. Odbywały się również zajęcia i konkursy plastyczno-muzyczne oraz zajęcia sportowo-ruchowe. W IV kwartale 2011r. zajęcia miały również charakter opiekuńczo-wychowawczy, nie zabrakło zajęć socjoterapeutycznych, które odbywały się pod kątem: norm, zasad, zaufania, szacunku, walki z agresją, zagrożeń, mądrych wyborów, przyjaźni i współdziałania w grupie. Dzieciom bardzo spodobało się spotkanie integracyjne zorganizowane przez Wydział PMS.

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej. Czas oczekiwania na przyjęcie dziecka był natychmiastowy po rozpoznaniu sytuacji dziecka. Świetlica nie ma psychologa. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy została uznana za wystarczającą - zajęcia prowadził 1 socjoterapeuta. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową i jest wrażliwa na problemy i potrzeby dzieci. Praca z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym wymaga szczególnego podejścia, cierpliwości, konsekwencji i wsparcia dziecka, które i tak ma niskie

poczucie własnej wartości, jest drażliwe i nerwowe. Dzieci zapisanych do świetlicy było 25, a uczestniczących w zajęciach średnio od 15 do 18 osób w wieku od 7-13 lat. Działania motywacyjne podejmowane w stosunku do dzieci uczęszczających do świetlicy: życzliwa atmosfera, słuchanie dziecka, kierowanie jego poczynaniami ze wskazaniem mądrych wyborów, oferta urozmaiconych zajęć, nagradzanie dzieci za udział w konkursach plastycznych, muzycznych, sprawnościowych.

- **Świetlica przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 1 w Kędzierzynie – Koźlu przy ul. Brzechwy 80, otrzymała na prowadzenie świetlicy w 2011 roku 28.497,00zł.** w czterech transzach, z czego w 2011 roku wydatkowano 26.699,23zł. oraz ze środków przekazanych w ramach V transzy 2011r. na miesiąc XII 2011r. (transza przekazana w miesiącu styczniu 2012 roku - 3.530,00zł., wydatkowano 2.417,04zł).

Świetlica środowiskowo – socjoterapeutyczna przy w 2011r. zgodnie z przyjętym planem pracy i harmonogramem zajęć prowadziła zajęcia: socjoterapeutyczne, zajęcia informacyjno-edukacyjne oraz zajęcia sportowe.

Zajęcia socjoterapeutyczne odbywały się raz w tygodniu w oparciu o program „Kolorowe emocje”. Praca z dziećmi na zajęciach socjoterapii polegała najczęściej na: rozwijaniu asertywności, poznawaniu konstruktywnych metod planowania wolnego czasu, poznawaniu metod radzenia sobie ze stresem, stwarzaniu możliwości odreagowania napięcia oraz wyzwalaniu emocji, poznawaniu swoich mocnych stron, rozwijaniu akceptacji siebie i swojego ciała. Wykorzystywane techniki: praca w małych grupach, rundka, techniki relaksacyjne, pogadanki, psychodrama. Podczas prowadzonych zajęć informacyjno-edukacyjnych i sportowych podopieczni świetlicy otrzymali pomoc przy odrabianiu lekcji, mieli możliwość spędzania ciekawie czasu wolnego-wyjazdy na pływalnię, kręgle do hali sportowej na osiedlu Azoty, wyjścia do kina, wycieczki do parku w Sławięcicach, do Baszty w Koźlu, na Górę Św. Anny. Przede wszystkim promowano zdrowy i kulturalny styl życia. Przeprowadzono rozgrywki sportowe, m.in. w: tenisie stołowym, piłce nożnej, sztafecie. W miarę możliwości wychowankowie mogli korzystać z komputerów w pracowni komputerowej PSP 18. W 2011r. zorganizowano kilka imprez, takich jak: „Dzień Chłopca na wesoło”, „Wieczór przy świecach” z okazji Andrzejek. Optymalne warunki opieki i wychowania we współpracy ze wszystkimi pracownikami szkoły, rodzicami zgłaszającymi swoje problemy z dziećmi, były ukierunkowane przede wszystkim na pomoc wychowankom świetlicy środowiskowo – socjoterapeutycznej.

Podsumowanie: Z informacji ze świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej wynika, że nie było osób, które oczekiwały na przyjęcie do świetlicy lub grupy socjoterapeutycznej, ani oczekujących na zajęcia z psychologiem. Ilość socjoterapeutów prowadzących zajęcia w świetlicy została uznana za wystarczającą - zajęcia prowadził 1 socjoterapeuta. Zatrudnieni w świetlicy pedagodzy i socjoterapeuci posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy z rodzinami dotkniętymi problematyką uzależnień oraz przemocą domową, dzięki którym potrafiły w danych sytuacjach właściwie wykorzystać swój potencjał, specjalistyczną wiedzę i zawodowe doświadczenie. Oferta pomocowa przez dorosłych członków rodzin z problemami została uznana za wystarczającą. Dzieci zapisanych do świetlicy było 21, systematycznie uczęszczało 13 osób. Podejmowane działania motywacyjne podejmowane w stosunku do dzieci uczęszczających do świetlicy: wyjazdy na basen, kępielnię i lodowisko w czasie ferii zimowych, możliwość uczestnictwa w zajęciach tanecznych (nauka tańca śląskiego), spotkania integracyjne.

Podsumowanie całego zadania II.1.: Na terenie naszego miasta istnieje 10 świetlic dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, czy przemocą w rodzinie. Jest to 7 świetlic środowiskowo-socjoterapeutycznych prowadzonych przy szkołach i 3 świetlice socjoterapeutyczne prowadzone przez stowarzyszenia. Ponadto istnieje 1 klub młodzieżowy MCA „Brzdąc” prowadzony przez stowarzyszenie. Powyżej wykazano ilość dzieci zapisanych do świetlic i klubu oraz liczbę dzieci i młodzieży korzystających z takiej formy pomocy i opieki.

Celem szczegółowym nr II.2 było: Stwarzanie możliwości wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym i dotkniętych przemocą domową.

Realizowane zadanie – **Organizacja kolonii letnich z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla dzieci i młodzieży z terenu gminy.**

Gmina w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z wolnej reki realizowanego przez Wydział Polityki Mieszkaniowej, Spraw Socjalnych i Zdrowia, zgodnie z ustawą Prawo Zamówień Publicznych, wybrała ofertę złożoną przez Ośrodek Wczasowo-Kolonijny „U KAZIKA” z Orawki, z którym została podpisana umowa nr 2/2011 w dniu 08.07.2011r. Na realizację zadania Gmina przeznaczyła kwotę w wysokości **40.000,00 zł.**, a wydatkowała kwotę w wysokości **39.906,00 zł.** W tym roku kolonie odbyły się w Orawce. Dzieci wyjeżdżały na oba turnusy w tym samym czasie, tj. od 10.08.2011r. – 23.08.2011r. Grupa młodsza, tj. dzieci w wieku od 8 do 11 lat, liczyła 26 dzieci, a grupa starsza,

tj. w wieku od 12 do 16 lat, liczyła 28 dzieci. W sumie ogółem z wypoczynku skorzystało 54 dzieci.

Kolonie letnie w ośrodku „U KAZIKA” położonym w Orawce, odbywały się zgodnie z napisanym specjalnie w tym celu programem. Program ten spełniał wszystkie wymogi związane zarówno z częścią profilaktyczną kolonii, jak również z częścią rekreacyjno-sportową. Stałą opiekę nad grupą 54 dzieci sprawowało 4 wychowawców, kierownik-terapeuta, pielęgniarka oraz dochodzący lekarz. Wyżej wymieniona kadra posiadała wymagane uprawnienia i kwalifikacje do prowadzenia zajęć i sprawowania opieki nad uczestnikami kolonii.

Niemalże każdego dnia podczas obu turnusów realizowano program profilaktyczny skierowany do dzieci, który promował zdrowy styl życia oraz uświadamiał czym jest uzależnienie i jaki wpływ ma ono na życie człowieka oraz jego otoczenie. Zajęcia psychoedukacyjne odbywały się w 4 grupach. Na początku uczestnicy tworzyli normy i zasady obowiązujące podczas zajęć. Efektem pracy było powstanie kontraktu grupowego. Następnie rozpoczęto pracę nad integracją grupy. Po integracji rozpoczęto pracę nad budowaniem poczucia własnej wartości. W tym czasie w grupach były przeprowadzane zajęcia dotyczące zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych. Ze względu na dużą różnorodność dzieci w grupie, podjęto decyzję (cała kadra), że zajęcia będą prowadzone w sposób bardzo dynamiczny. Z tej też przyczyny, każdą okazję wykorzystywano do przekazywania pozytywnych postaw. Prowadzący zajęcia profilaktyczne skupił się na rozmowach indywidualnych (przeprowadzono ich 20, na prośbę dzieci), wykorzystując podczas zajęć sytuacje, które miały miejsce na kolonii, do tego aby uświadomić potrzebę dokonywania mądrych, życiowych wyborów. Ze względu na nadaktywność oraz niepokój ruchowy dzieci organizowano zajęcia relaksacyjne. Często tematem zajęć były problemy, które wyszły w trakcie kolonii - praca na własnych doświadczeniach w poszczególnych grupach. Przeprowadzenie zajęć tego typu wydaje się dalece słuszne ze względu na zróżnicowane pochodzenie społeczne zakwalifikowanych na wypoczynek dzieci. Dzieci uczestniczyły w zajęciach aktywnie i z dużym zainteresowaniem.

Obok socjoterapeutów stałą pracę z dziećmi wykonywała kadra pedagogiczna. W czasie dwutygodniowych turnusów omówione zostały kwestie kulturalnego zachowania się wobec społeczeństwa, szacunku dla innych osób, pracy zawodowej, roli rodziny w życiu człowieka, marzeń oraz sposobów ich realizacji, uczciwej i wytrwałej pracy, pomagania innym i wielu innych kwestii niezbędnych młodemu człowiekowi. Efekty pogadanek, spotkań grupowych,

zajęć wychowawczych było widać z dnia na dzień w poprawiającym się nieustannie zachowaniu podopiecznych podczas posiłków, zajęć edukacyjnych, sportowych czy rekreacyjnych.

Kolonia w pełni zrealizowała założenia organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży. Koloniści już na samym początku z pomocą wychowawców zostali podzieleni na kilka grup sportowych. W ramach tak powstałych zespołów rywalizowali w licznych zawodach sportowych. Możliwość konkurowania między sobą dostarczała dzieciom wiele radości, a wychowawcy mogli im wpajać zasady rywalizacji w duchu fair-play.

Dwutygodniowe kolonie pełne były różnego rodzaju atrakcji kulturalnych, między innymi: wybory Miss i Mistera kolonii, udział w turnieju: „Familiada”, „Mam Talent”, „Karaoke”, prezentacje stroju orawskiego, degustacje potraw regionalnych, gra w państwa – miasta. Wieczór regionalny sprawił, że dzieci mogły się zapoznać z historią, topografią regionu oraz ciekawostkami czy legendami. Największą popularnością cieszyły się dyskoteki i ogniska. Jedno z nich zostało połączone z nocnym spacerem przy pełni księżyca i oglądaniem panoramy Tatr, Babiej Góry oraz Jeziora Orawskiego.

W czasie trwania kolonii zorganizowano następujące wycieczki:

- Zakopane- Krupówki, Skocznia,
- Morskie Oko,
- okolice Orawki (zwiedzanie najstarszego na Orawie kościoła z XVII w. grobu nieznanego żołnierza, farbiarni, zegara słonecznego, działu sołtyńskiego, cmentarza i dzwonnicy oraz grani z widokiem na Tatry i Gorce),
- piesza wycieczka na Danielki, zakończona ogniskiem w lesie,
- Skansen Taboru Kolejowego w Chabówce.

Czas spędzony na kolonii był dla dzieci okresem miłego wypoczynku, zarówno od szkolnych obowiązków, ale także od otoczenia w którym żyją. Kolonie te były czasem dobrej zabawy, podczas której dzieci uczyły się współpracy w grupie, otwartości na innych, nawiązywania pozytywnych relacji z rówieśnikami. W czasie dwutygodniowego pobytu dzieci dzięki zajęciom profilaktycznym zostały uwrażliwione na ważne życiowe wartości, takie jak: przyjaźń, miłość, życie bez agresji i używek.

Podsumowanie: W 2011r. w 2-tygodniowych koloniach letnich z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) wzięło w sumie udział 54 dzieci z terenu Kędzierzyna-Koźła.

Celem szczegółowym nr II.3 było: Zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową.

Realizowane zadanie - Szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową.

W ramach tego zadania gmina pokryła wydatki związane z uczestnictwem jednego z wychowawców świetlicy socjoterapeutycznej funkcjonującej na terenie Kędzierzyna-Koźła na XIV Ogólnopolskiej Konferencji profilaktycznej pt. „Pomoc psychologiczna dla dzieci z rodzin alkoholowych”, która odbyła się w dniach 24-26 października 2011r. w Bochni zorganizowanej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Warszawy. Wydział PMS zorganizował również szkolenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Szkolenie dotyczyło „Wprowadzenia do Dialogu Motywującego” i odbyło się w Urzędzie Miasta Kędzierzyn-Koźle w dniu 5 grudnia 2011r. w godz. od 9:00 do 17:00.

Podsumowanie: W sumie w ramach w/w zadania zorganizowano 2 szkolenia. W pierwszym z nich – szkolenie wyjazdowe wzięła udział 1 osoba, w drugim zorganizowanym w Kędzierzynie-Koźlu 16 osób .

Celem szczegółowym nr II.4 było: Poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.

Realizowane zadanie nr II.4 a) - Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych.

- **Punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym.**

Zadanie to powierzono do realizacji Stowarzyszeniu „MONAR”. W dniu 6 lutego 2009r. Gmina podpisała ze Stowarzyszeniem „MONAR” umowę nr 1/2009 na realizację przedmiotowego zadania na lata 2009-2011. Z dniem 24.12.2009 roku podpisano Aneks Nr 2 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2010, natomiast z dniem 29.12.2010r. podpisano Aneks Nr 4 określający wysokość transz oraz sposób ich rozliczenia w roku 2011. Na prowadzenie punktu przeznaczono z Gminnego Programu w 2011 roku i wydatkowano kwotę **20.000,00 zł.**

Środki przyznane na działalność punktu konsultacyjnego przeznaczone są na wynagrodzenia dla terapeutów zatrudnionych w punkcie i posiadających kwalifikacje do realizacji zadania (jednakże ilość godzin finansowanych ze środków Gminnego Programu nie mogła przekroczyć 10 godzin tygodniowo), koszty najmu pomieszczeń i zaopatrzenia punktu

w media, telefon, zakup materiałów biurowych oraz testerów do wykrywania narkotyków w organizmie do wysokości określonej w umowie.

Dyżury w punkcie konsultacyjnym dla osób dotkniętych problemem narkotykowym pełnione były w okresie od 01.01.2011r. do 12.12.2011r. Odbywały się one w każdy wtorek w godzinach 12:00-18:00 i każdy czwartek w godzinach 12:00-16:00. W w/w okresie w sumie udzielono 179 konsultacji dla 81 osób.

Jedną grupę osób zgłaszającą się po pomoc stanowili rodzice, rodzeństwo i współmałżonkowie, tj. 49 osób mających kontakt z narkotykami, lub podejrzewający o kontakt z narkotykami swoich bliskich. Z kilkoma rodzinami utrzymywany jest kontakt, który głównie polega na wsparciu rodziców wobec faktu, że ich dzieci nie przejawiają chęci do podjęcia leczenia, a rodzice nie potrafią radzić sobie z bezsilnością wobec tego stanu rzeczy i nie są jeszcze gotowi do uczestnictwa w zajęciach grupowych. 25 rodziców zostało skierowanych na grupę informacyjno-edukacyjną oraz grupę wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych.

Spośród 29 osób, które zgłosiły się do Punktu Konsultacyjnego, używających środków psychoaktywnych, 6 zgłasza się systematycznie. Odbywa się z nimi praca nad zmianą destrukcyjnych zachowań. Do Punktu zgłosiły się również 3 osoby, które przerwały terapię w ośrodku rehabilitacyjnym. Odnotowano również zgłoszenie 3 osób uzależnionych od hazardu.

Podsumowanie: Na terenie Kędzierzyna-Koźła ze środków Gminy dofinansowywany jest 1 punkt informacyjno-konsultacyjny, a mianowicie Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym. W 2011r. z konsultacji w w/w Punkcie Konsultacyjnym skorzystało 81 osób. W latach poprzednich Gmina Kędzierzyn-Koźle dofinansowywała również Punkt Konsultacyjny dla osób z rodzin z problemem alkoholowym, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie. Z dniem 25.11.2009r. Gmina na prośbę Katolickiego Centrum Pomocy Rodzinie z Kędzierzyna-Koźła rozwiązała umowę. Od tego momentu Gmina rok rocznie ogłasza otwarte konkursy ofert na to zadanie, jednakże do roku 2012 nie wpływały żadne oferty.

Realizowane zadanie nr II. 4 b) - Zajęcia edukacyjne i grupy wsparcia dotyczące szkodliwości substancji psychoaktywnych, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

- **Prowadzenie grupy informacyjno-edukacyjnej dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych i grupy wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych.**

Gmina Kędzierzyn-Koźle w I półroczu 2010 roku, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców naszego miasta oraz w związku z przeprowadzonym w roku 2008 oszacowaniem liczby problemowych użytkowników narkotyków, opracowanym raportem dot. diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych, tj. alkoholu, nikotyny i narkotyków wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kędzierzyn-Koźle, opracowanym raportem dot. monitoringu problemu narkotyków i narkomanii w naszej Gminie oraz z informacji uzyskanej od specjalistów z zakresu terapii uzależnień z naszej Gminy ogłosiła otwarty konkurs ofert na prowadzenie **grupy informacyjno-edukacyjnej i grupy wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych**. Konkurs na prowadzenie obu grup w latach 2010-2011 wygrało Stowarzyszenie Centrum Rozwoju i Integracji „IDEA” z siedzibą w Cisku przy ul. Planetorza 43/4. Z powodzeniem, już drugi rok w naszej gminie odbywają się, pod okiem wykwalifikowanego specjalisty terapii uzależnień, spotkania grupy wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych oraz grupy informacyjno-edukacyjnej dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych. Spotkania grupy wsparcia odbywały się niezmiennie w pokoju terapeutycznym, w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Reja 2a, na parterze, w każdy poniedziałek w godz. od 16:30 do 19:30. Natomiast grupa informacyjno-edukacyjna spotyka się w tym samym miejscu, co grupa wsparcia, niezmiennie od 2009 roku, w każdy czwartek w godz. od 16:30 do 19:30.

W okresie od 01.01.2011r. do 12.12.2011r. odbyło się 47 spotkań **grupy wsparcia** skierowanej do członków rodzin osób używających środków psychoaktywnych, w których udział wzięło 15 osób.

Uczestnikami grupy byli rodzice, rodzeństwo, oraz partnerzy osób, w przedziale wiekowym od 12 do 30 roku życia, używających środków psychoaktywnych. Członkowie grupy byli na różnych etapach doświadczeń. Jedni z nich dopiero co odkryli, że ich bliscy mają problem z narkotykami. Byli również i tacy, których dzieci ukończyły, lub były w trakcie terapii w ośrodkach rehabilitacyjnych. Bogactwo doświadczeń tych drugich było bardzo wspierające dla osób, dla których był to nowy problem. Pozwoliło im odzyskać wiarę w to, że wcale nie są tak bezradni i bezsilni, jak im się w obliczu tej tragedii wydawało. Na prowadzenie grupy wsparcia przeznaczono z Gminnego Programu w 2011 roku kwotę

6.480,00zł. Ze środków Gminnego Programu finansowane są wynagrodzenia osób prowadzących grupę wsparcia, posiadających odpowiednie kwalifikacje, obsługa księgowa płacona ryczałtem, zakup materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie. Na realizację zadania w 2011 roku wydatkowano kwotę **6.329,39zł.**

W okresie od 01.01.2011r. do 12.12.2011r. odbyło się 47 spotkań grupy **informacyjno-edukacyjnej** skierowanej dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych, w których udział wzięło 21 osób. Uczestnicy spotkań zostali wyposażeni w podstawową wiedzę o rodzajach środków psychoaktywnych, w jaki sposób działają na ludzki organizm i jakie są objawy, po których można rozpoznać, czy dana osoba jest pod działaniem środków psychoaktywnych. Członkowie grup to przede wszystkim rodzice młodych osób w wieku od 13 do 30 lat. Część z nich jest jeszcze w okresie adolescencji. W związku, z czym bardzo ważnym elementem spotkań była tematyka okresu dojrzewania, kryzysów, napięcia i potrzeb młodego człowieka oraz zwrócenie uwagi, jak ważny jest dla nich wtedy bliski kontakt z rodziną. Fakt zrozumienia przez rodziców tego stanu rzeczy dał im poczucie, że mają wpływ na tę sytuację, że dzięki adekwatnej postawie wobec swoich bliskich, mogą pomóc im w zmianie jakości ich życia. Na prowadzenie grupy informacyjno-edukacyjnej przeznaczono z Gminnego Programu w 2011 roku kwotę **6.480,00zł.** Ze środków Gminnego Programu finansowane są wynagrodzenia osób prowadzących grupę informacyjno-edukacyjną, posiadających odpowiednie kwalifikacje, obsługa księgowa płacona ryczałtem, zakup materiałów biurowych niezbędnych do realizacji zadania oraz koszty najmu pomieszczeń, do wysokości określonej w umowie. Na realizację zadania w 2011 roku wydatkowano kwotę **6.236,59zł.**

Podsumowanie: Na terenie Kędzierzyna-Koźła w 2011r. ze środków Gminy dofinansowywane są 2 grupy : jedną jest grupa wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych, a drugą grupa informacyjno-edukacyjna dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych. W 2011r. z zajęć w grupie wsparcia skorzystało 15 osób, a zajęć w grupie informacyjno-edukacyjnej skorzystało 21 osób.

Realizowane zadanie nr II.4 c) - Wspieranie zatrudnienia socjalnego, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych lub innych form aktywizacji zawodowej dla członków klubów integracji społecznej.

Gmina w 2011 roku przystąpiła do prowadzenia prac społecznie użytecznych zawierając Umowę Nr 20/2011 z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie – Koźlu w dniu

01.04.2011r. w sprawie wykonywania prac społecznie użytecznych oraz Aneks Nr 1/2011 w dniu 20.04.2011r., Aneks Nr 2/2011 w dniu 30.06.2011r. oraz Umowę Nr CAZ-6041-1/2011 w dniu 04.04.2011r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych.

Na realizację zadania „prace społecznie użyteczne” przeznaczono **79.520,00zł.** z czego **31.808,00zł.** pochodziło ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych (w 2011 roku wydatkowano 29.561,48zł.) natomiast **47.712,00zł.** stanowiło refundację Powiatowego Urzędu Pracy (w 2011 roku wydatkowano 44.342,22zł). W pracach społecznie użytecznych udział brały osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku - członkowie klubu integracji społecznej. W ramach prac społecznie użytecznych zorganizowanych zostało 35 stanowisk pracy dla dwóch grup od kwietnia do listopada 2011r. Prace te wykonywane były w wymiarze 10 godzin tygodniowo (40 miesięcznie) w okresie do 5 miesięcy przez 1 osobę skierowaną do ich wykonywania.

Prace społecznie użyteczne w roku 2011 były realizowane w następujących jednostkach:

- w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- w Miejskim Zakładzie Cmentarnym,
- w Miejskim Zakładzie Komunikacyjnym,
- w Miejskim Zarządzie Budynków Komunalnych,
- w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji,
- w Środowiskowym Domu Samopomocy „Promyczek”,
- w Miejskim Składowisku Odpadów (wraz ze schroniskiem),
- w Usługach Komunalnych,
- w placówkach oświatowych (szkoły, przedszkola, żłobki).

Na realizację zadania „prace interwencyjne” ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2011 roku przeznaczono **62.000,00zł.**, zatrudniając 10 osób na okres do 5,5 miesiąca. Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w 2011 roku wydatkowano **59.525,87zł.** W pracach interwencyjnych udział brali członkowie Klubu Integracji Społecznej. Prace interwencyjne prowadzone były od 15.04.2011r. do 30.09.2011r.

Prace interwencyjne realizowane były w następujących jednostkach :

- w Urzędzie Miasta Kędzierzyn-Koźle,
- w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- w Miejskim Zakładzie Cmentarnym,
- w Usługach Komunalnych,
- w Miejskim Zakładzie Budynków Komunalnych,
- w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji,
- w Miejskim Składowisku Odpadów (wraz ze schroniskiem).

Podsumowanie: W 2011r. ze wsparcia zatrudnienia jako form aktywizacji zawodowej dla członków klubów integracji społecznej w ramach prac społecznie-użytecznych skorzystało 75 osób, a w ramach prac interwencyjnych 10 osób.

III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).

Celem szczegółowym nr III. było: Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.

Realizowane zadanie nr III.1 a) - Dofinansowywanie prowadzonych programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej.

Na realizację zadania ogłaszano otwarty konkurs ofert, jednakże w związku ze zmianą przepisów prawnych konieczne było zamknięcie otwartego konkursu ofert bez wyboru oferty. Na ponownie ogłoszony otwarty konkurs ofert nie wpłynęła żadna oferta.

Podsumowanie: Ilość zakładów opieki zdrowotnej finansowanych ze środków gminy oferujących programy terapeutyczne - 0; ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych finansowanych ze środków gminy w tym po raz pierwszy - 0.

Realizowane zadanie nr III.1 b) - Szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.

W 2011r. ze środków gminy nie przeszkolono żadnej osoby na specjalistę terapii uzależnień, jak również nie przeszkolono żadnej osoby na instruktora terapii uzależnień z uwagi na brak chętnych. W IV kwartale 2010r. wysłano zapytanie pisemne do publicznych i niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, mówiące o możliwości takiego dofinansowania ze środków gminy, niestety nie odnotowano zainteresowania tego typu ofertą.

Podsumowanie: Ilość wyszkolonych specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień ze środków gminy w 2011r.– 0.

Celem szczegółowym nr III.2. było: Zwiększanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz wspieranie instytucji z terenu gminy zajmujących się tematyką uzależnień, w tym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizowane zadanie nr III. 2 a) – Prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i ryzyka szkód.

W 2011r. w ramach wspomnianego powyżej zadania Gmina przystąpiła do Ogólnopolskiej Kampanii „Trzeźwość bez granic”. Aby w pełni zrealizować zamierzenia Kampanii podjęto współpracę z następującymi firmami: Business Consulting Sp.zo.o. z Katowic-pomysłodawca Kampanii - w ramach zamówienia materiałów niezbędnych do przeprowadzenia Kampanii, z telewizją miejską TVM z Kędzierzyna-Koźła w ramach emisji spotów telewizyjnych, z MZK Sp.zo.o. z Kędzierzyna-Koźła w ramach wynajmu autobusów miejskich pod ekspozycję reklamy kampanii oraz z firmą „microPRO” w ramach ekspozycji billboardu „Trzeźwość bez granic” na tablicy reklamowej wraz z montażem i demontażem.

W dniu 22.11.2011r. gmina podpisała umowę nr 15/2011 z firmą Business Consulting Sp.zo.o. i zamówiła następujące materiały do Kampanii „Trzeźwość bez granic”: 600 sztuk breloków z logo Kampanii po jednej stronie breloka wraz z grawerem logo miasta Kędzierzyn-Koźle na rewersie breloka, 1000 sztuk naklejek odblaskowych na tyły samochodów z logo Kampanii „Trzeźwość bez granic”, 100 sztuk plakatów A3 pion, 1 sztuka billboardu na folii oraz 4 sztuki plakatów formatu fullback na tyły autobusów. Za zakup powyższych materiałów w sumie zapłacono kwotę **8.530,00zł.** (w tym koszty przesyłki-110,00zł.). Plakaty z logo Kampanii zostały przekazane w grudniu 2011r. podczas III Konferencji Profilaktycznej przedstawicielom szkół oraz jednostek pomocowych z terenu naszego miasta. Breloki oraz naklejki odblaskowe z logo Kampanii zostały przekazane funkcjonariuszom Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu celem wykorzystania podczas rutynowych kontroli drogowych jako nagroda dla trzeźwych kierowców oraz podczas zajęć o tematyce profilaktycznej z kędzierzyńsko-kozielską młodzieżą, funkcjonariuszom Straży Miejskiej w Kędzierzynie-Koźlu celem wykorzystania podczas prowadzonych zajęć profilaktycznych z młodzieżą, Zespołowi Szkół Technicznych i Ogólnokształcących na prośbę Dyrektora Szkoły, niewielka część została rozdana wśród pracowników Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle, również niewielka część została w Wydziale PMS celem wykorzystania przy najbliższych podejmowanych działaniach profilaktycznych.

W dniu 05.12.2011r. gmina podpisała umowę nr 16/2011 z firmą „microPRO” na ekspozycję billboardu z logo Kampanii na tablicy reklamowej. Niestety billboard uległ zniszczeniu, a Zleceniobiorca wezwany pisemnie oraz telefonicznie do wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz naprawy billboardu tego nie uczynił. W związku z powyższym gmina powołując się na §3 ust. 2 lit. b tejże umowy z dniem 22.12.2011r. wypowiedziała firmie umowę z winy Zleceniobiorcy.

W dniu 24.11.2011r. gmina podpisała umowę nr 2/A/2011 z Miejskim Zakładem Komunikacyjnym Sp.zo.o. w Kędzierzynie-Koźlu na wynajem powierzchni w celach reklamowych w 4 autobusach: 3 autobusy marki Solaris Urbino 12 o numerach bocznych 154, 155 i 156 oraz 1 autobus marki Ikarus 280 o numerze bocznym 312. Reklama z logo Kampanii umieszczona była na tylnych szybach autobusów przez okres 1 miesiąca. Realizacja umowy kosztowała gminę **2.278,58 zł**. Niestety w ostatnim dniu realizacji umowy pracownicy firmy Business Consulting Sp.zo.o. dokonując demontażu reklamy z 4 autobusów uszkodzili powierzchnię 2 z 4 wynajętych autobusów. W związku z czym gmina musiała zapłacić MZK Sp. zo.o kwotę 492,00zł. na renowację zniszczonych autobusów (przemalowanie autobusów).

W dniu 24.11.2011r. gmina podpisała umowę z Agencją Dziennikarską TVPRES z Kędzierzyna-Koźla na wyemitowaniu na antenie Samodzielnej Telewizji Miejskiej spotów reklamowych dotyczących Ogólnopolskiej Kampanii „Trzeźwość bez granic”. W sumie wyemitowano 72 spoty 30 sekundowe, które były emitowane 3 razy dziennie przez 6 dni w tygodniu przez okres 4 tygodni podczas emisji programu „Telemix”. Koszt usługi wyniósł gminę **1.525,20 zł**.

W 2011r. gmina przystąpiła również do Ogólnopolskiej Kampanii „Narkotyki? NA CO MI TO!” realizowanej przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii z Warszawy. W dniu 24.11.2011r. gmina podpisała umowę z Agencją Dziennikarską TVPRES z Kędzierzyna-Koźla na wyemitowaniu na antenie Samodzielnej Telewizji Miejskiej spotów reklamowych dotyczących Ogólnopolskiej Kampanii „Narkotyki? NA CO MI TO!”. W sumie wyemitowano 72 spoty 30 sekundowe, które były emitowane 3 razy dziennie przez 6 dni w tygodniu przez okres 4 tygodni podczas emisji programu „Telemix”. Koszt usługi wyniósł gminę **1.525,20 zł**. Ponadto w dniu 16.11.2011r. gmina zawarła umowę z Radiem Park Sp. Zo.o. na emisję spotów radiowych do przedmiotowej Kampanii. W sumie wyemitowano 158 spotów, na kwotę **6.182,94zł**.

W roku 2010 zawarto umowę na wykonanie projektu, wydruk i wywieszenie billboardów z Firmą „Zieliński – Reklama”. Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle Nr IV/25/10 w sprawie ustalenia wykazu wydatków z budżetu Gminy Kędzierzyn-Koźle, których niezrealizowane kwoty nie wygasają z upływem roku budżetowego 2010 z dnia 29.12.2010r. zabezpieczono środki w kwocie 1.220,00 zł na pokrycie kosztów wywieszenia billboardów w ramach Kampanii „Brałeś? Nie jedź!” w miesiącu styczniu 2011

roku zgodnie z Aneksem z dnia 29.12.2010r. do umowy Nr 17/2010 z dnia 01.12.2010r. zawartej z Firmą Zieliński-Reklama” – środki wydatkowane zgodnie z Uchwałą Rady Miasta.

Podsumowanie: Jak wykazano powyżej gmina w 2011r. przystępując do 2 ogólnopolskich kampanii profilaktycznych w ramach przedmiotowego zadania zrealizowała wiele działań edukacyjnych skierowanych do wszystkich mieszkańców miasta, w szczególności zaś do kierowców oraz młodzieży.

Realizowane zadanie nr III. 2 b): Szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji.

W 2011r. zadanie nie było realizowane w związku z brakiem ciekawych ofert szkoleniowych w przedmiotowym zakresie.

Realizowane zadanie nr III. 2 c) : Wspieranie instytucji z terenu Gminy w zakresie zakupu drobnego wyposażenia np. alkomatów lub narkotestów.

W roku 2011r. do Wydziału wpłynęły pisma z Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu, Aresztu Śledczego w Kędzierzynie-Koźlu, Środowiskowego Hufca Pracy w Kędzierzynie-Koźlu, Straży Miejskiej w Kędzierzynie-Koźlu oraz Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kędzierzynie-Koźlu z prośbą o zakup przez Gminę testów narkotykowych wykrywających narkotyki w moczu i ślinie na potrzeby powyższych jednostek. Gmina po zabezpieczeniu środków na to zadanie przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w wyniku, którego wpłynęły 3 oferty dot. zakupu testów narkotykowych w ślinie i 3 oferty dot. zakupu testów narkotykowych w moczu. O wyborze oferty na zakup obu typów testów zadecydowała cena, zakres (rodzaj testu, skład testu), a w przypadku testów narkotykowych ślinowych ponadto posiadanie świadectwa dopuszczenia wydawane przez Instytut Ekspertyz Sądowych z Krakowa. Zgodnie z prawem zamówień publicznych oraz kryteriami wyznaczonymi przez Gminę Kędzierzyna-Koźle na zakup testów narkotykowych w ślinie i w moczu wybrano ofertę firmy **PBS POLSKA SP. ZO.O.** z Warszawy.

W wyniku zawartej Umowy Nr 1/2011 z dnia 27.05.2011r. i Aneksu Nr 1/2011 z dnia 21.06.2011r. z firmą PBS POLSKA Sp.zo.o. gmina zakupiła sześciopanelowe narkotesty typu Oratect III do wykrywania narkotyków w ślinie i pięciopanelowe narkotesty do wykrywania narkotyków w moczu wraz z pojemnikami na próbkę moczu do 5 jednostek z Kędzierzyna-Koźla. Podział ten rozkładał się następująco: Komenda Powiatowa Policji otrzymała 65 szt. narkotestów na ślinę, Areszt Śledczy- 150 szt. (w tym 100 szt. narkotestów na ślinę i 50 szt. na narkotestów na mocz), Środowiskowy Hufiec Pracy - 50 szt. narkotestów

na ślinę, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej - 50 szt. narkotestów na ślinę, Straż Miejska - 10 szt. narkotestów na ślinę. W sumie było to 325 szt. narkotestów (w tym 275 sztuk narkotestów do wykrywania narkotyków w ślinie i 50 sztuk narkotestów do wykrywania narkotyków w moczu) o łącznej wartości **20.502,25 zł.** Również w ramach podpisanej umowy firma PBS POLSKA SP.ZO.O. przeszkoliła przedstawicieli jednostek, do których trafiły narkotesty z właściwego użytkowania narkotestów. Ponadto wraz z narkotestami zostały jednostkom przekazane również materiały informacyjno-edukacyjne (suwaki w ilości 20 sztuk oraz płyty CD w ilości 10 sztuk). Narkotesty były wykorzystywane przez jednostki, do których trafiły w następujący sposób:

- podczas prowadzonych przez pracowników Straży Miejskiej programów profilaktycznych w szkołach gimnazjalnych oraz jako pomoc dla rodziców w przypadku podejrzenia o zażywanie przez dziecko narkotyków,

- w jednostce takiej jak Areszt Śledczy narkotesty wykorzystywano podczas obowiązkowych kontroli, wśród osadzonych którzy powracają z zatrudnienia na zewnątrz jednostki, m.in. przy pracach remontowo-adaptacyjnych budynku Sądu Rejonowego w Kędzierzynie-Koźlu, także wśród osadzonych powracających z widzeń i przepustek poza terenem jednostki, jak również wśród osób doprowadzanych przez Policję lub osób, które zgłaszają się same do Aresztu, celem odbycia kary, także w trakcie codziennych kontroli wyrywkowo poddaje się osadzonych testom na zawartość narkotyków w organizmie,

- narkotestami sprawdza się, czy młodzież przychodząca na zajęcia do Środowiskowego Hufca Pracy nie jest pod wpływem środków psychoaktywnych,

- prowadzenie rutynowych kontroli osób kierujących pojazdami mechanicznymi, w celu sprawdzenia, czy aby nie są pod wpływem środków psychoaktywnych (Sekcja Ruchu Drogowego), wykorzystywanie narkotestów na zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji z rodzicami uczniów z Kędzierzyna-Koźla, narkotesty trafiały również do Sekcji Kryminalnej, gdzie funkcjonariusze dbali o zwiększenie wykrywalności przestępstw i wykroczeń narkotykowych,

- wykonywanie narkotestów w celu sprawdzenia, czy aby dana osoba nie jest pod wpływem środka psychoaktywnego w uzasadnionym przypadku na Izbie Przyjęć, czy też na Oddziale Dziecięcym w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej.

Na dzień 30.12.2011r. Straż Miejska wykorzystwała wszystkie narkotesty (przekazane zostały do jednej ze szkół z terenu naszego miasta na prośbę dyrektora i pedagoga z tej szkoły, z uwagi na podejrzenie używania substancji psychoaktywnych przez wychowanków niniejszej szkoły, wcześniej przeszkolono nauczycieli i rodziców z obsługi narkotestów na specjalnych seminariach z tej tematyki prowadzonych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej). Z informacji uzyskanej z Aresztu Śledczego wynika, że na stanie AŚ pozostało 65 sztuk narkotestów na obecność śliny oraz 13 narkotestów wykrywających substancje psychoaktywne w moczu, zatem z tych pierwszych wykorzystano 52 sztuki, a z tych drugich 37 sztuk.

W 2011r. na wniosek Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu Wydział zakupił ALKOGOGLE celem wykorzystania w trakcie prowadzonych przez funkcjonariuszy działań profilaktyczno-edukacyjnych wśród kędzierzyńsko-kozielskiej młodzieży.

Podsumowanie: W sumie w 2011r. zakupiono 1 ALKOGOGLE oraz 325 szt. narkotestów zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych jednostek z terenu Kędzierzyna-Koźla.

Realizowane zadanie nr III. 2 d): Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2011r. odbyło się 38 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do komisji zostały zgłoszone 199 osób z podejrzeniem nadużywania alkoholu, wśród nich liczbę 158 stanowili mężczyźni, natomiast liczbę 41 stanowiły kobiety. Spośród prowadzonych spraw podjęto decyzje o umorzeniu 81 spraw, akta 50 spraw oddano do sądu, natomiast 65 spraw zawieszono.

Podczas posiedzeń Komisja rozpatrzyła 109 wniosków dotyczących wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a tym samym wydała 109 postanowień w przedmiotowych sprawach. Spośród 109 wydanych przez członków Komisji postanowień, 13 dotyczyło jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu podczas imprez organizowanych na terenie miasta. Były to postanowienia pozytywne. Pozostałe 95 wniosków dotyczyło wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w sklepach lub lokalach gastronomicznych. 95 wniosków skierowanych do Komisji zostało rozpatrzone pozytywnie, a 1 wniosek negatywnie. Z budżetu Gminnego Programu w 2011 roku wydano **45.569,60zł.** na wynagrodzenia dla członków komisji za udział w posiedzeniach oraz **8.254,00zł.** na opłaty sądowe, w tym za wydawanie opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu przez biegłych

sądowych. Zakupiono również na wniosek Komisji książkę dotyczącą zadań Komisji za kwotę **89,10zł.**

IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Celem szczegółowym nr IV. 1 było: Ograniczanie dostępności do napojów alkoholowych poprzez określanie limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz wprowadzenia zakazu sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w niektórych miejscach i obiektach na terenie Gminy Kędzierzyn – Koźle ze względu na ich charakter (w odrębnych Uchwałach Rady Miasta).

Realizowane zadanie nr IV. 1.1.: Opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie.

Uchwała Nr LI/596/10 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle dotycząca zasad usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych podjęta przez Radę Miasta Kędzierzyn – Koźle w dniu 25.02.2010r. nadal obowiązuje.

Uchwała Nr XLIV/536/2001 Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle dotycząca liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu na terenie Gminy podjęta przez Radę Miasta Kędzierzyn – Koźle w dniu 27.09.2001r. nadal obowiązuje.

Nie opiniowano wniosków, ani uchwał w przedmiotowym zakresie w 2011r.

Celem szczegółowym nr 2 IV. było : Monitorowanie sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

Realizowane zadanie nr IV. 2 a): Sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Kędzierzynie-Koźlu w 2011r. wynosiła 212. W 2011r. 4 pracowników Wydziału PMS w ramach podpisanych umów zleceń kontrolowało punkty sprzedaży napojów alkoholowych w naszym mieście. W sumie do końca roku 2011r. skontrolowano 216 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (212 punktów w tym 4 rekontrole). W trakcie kontroli dokonywano sprawdzenia aktualności zezwoleń na sprzedaż danych alkoholi, tabliczek mówiących o szkodliwości alkoholu, porządku i ładu w miejscu sprzedaży napojów alkoholowych, ale przede wszystkim sprawdzenia, czy na terenie danego lokalu nie jest czasami sprzedawany alkohol osobom niepełnoletnim. Pouczono sprzedawców o tym, że sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem i jest karana! Należy sprawdzać dokumenty tożsamości potwierdzające wiek kupujących. Kontrole były zawsze niezapowiedziane, odbywały się od godzin popołudniowych do późnych godzin wieczornych pod czujnym okiem Strażników Miejskich.

Podsumowanie: W roku 2011 na terenie Gminy funkcjonowało 212 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast maksymalna liczba takich punktów określona w Uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle wynosi 230 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Dla porównania w roku 2010 na terenie Gminy funkcjonowało 226 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, Wydział Działalności Gospodarczej również nie podjął decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.

Realizowane zadanie nr IV. 2 b) : Prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim.

W roku 2011 gmina nie przeprowadzała tego typu badań na terenie Kędzierzyna-Koźla.

Podsumowanie: Liczba przeprowadzonych badań społecznych w ramach zadania IV.2b) – 0.

Realizowane zadanie nr IV. 2 c): Szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim.

W dniu 21.09.2011r. (w godz. od 9:00 do 11:00 - I grupa, od 11:15 do 13:15 – II grupa) w Sali obrad Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle odbyło się szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych z naszego miasta. Szkolenie odbyło się w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Pozory mylą, dowód nie” i przeprowadziły je 3 uprawnione do tego osoby wspomagane wiedzą i doświadczeniem funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu. W szkoleniu udział wzięło 13 sprzedawców napojów alkoholowych z Kędzierzyna-Koźla.

Podsumowanie: W 2011r. zorganizowano szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych. W szkoleniu udział wzięło 13 sprzedawców.

V. Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego gmina zawarła w dniu 25.10.2011r. umowę nr 3/2011 z firmą Pentor Research International S.A. z Warszawy na przeprowadzenie badania społecznego dot. diagnozy używania przez uczniów klas VI szkół podstawowych, klas II szkół gimnazjalnych i klas II szkół ponadgimnazjalnych

alkoholu, narkotyków oraz nikotyny, jak również doświadczania przemocy domowej przez tych uczniów. Wyniki badania przedstawiały się następująco:

W badaniu wzięło udział 1000 uczniów szkół z Kędzierzyna – Koźla, w tym:

- 260 uczniów klas VI szkół podstawowych,
- 270 uczniów klas II szkół gimnazjalnych,
- 470 uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych.

Alkohol

58% badanych uczniów zadeklarowało, że piło alkohol przynajmniej raz w życiu. Częściej kontakt z alkoholem deklarowali chłopcy (66%) niż dziewczęta (51%). Odsetek uczniów mających za sobą kontakt z alkoholem wzrasta wraz z wiekiem. Najniższy jest wśród uczniów szkół podstawowych (35%), najwyższy zaś – wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych (77%)

Dla 41% uczniów kontakt z alkoholem miał charakter jednorazowy. Z kolei 30% spośród uczniów mających za sobą kontakt z alkoholem sięga po alkohol co najmniej raz w miesiącu. Chłopcy sięgają po alkohol z większą częstotliwością niż dziewczęta, częstotliwość spożywania alkoholu wzrasta ponadto wraz z wiekiem badanych uczniów. Największą popularnością wśród młodzieży cieszy się piwo, a w następnej kolejności wódka.

24% uczniów stwierdziło, że przynajmniej raz w życiu upili się. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło 16% dziewcząt i 32% chłopców. Odsetek odpowiedzi pozytywnych wzrasta ponadto wraz z wiekiem badanych uczniów i wynosi odpowiednio: w przypadku uczniów szkół podstawowych – 4%, gimnazjów – 14% i szkół ponadgimnazjalnych – 40%.

8% badanych zadeklarowało, że pomimo faktu, iż są niepełnoletni nie mają problemów z zakupem alkoholu. Byli to w głównej mierze uczniowie szkół ponadgimnazjalnych (w tej grupie problemów z zakupem alkoholu nie ma 14%).

Papierosy

46% uczniów zadeklarowało, że mają za sobą inicjację w zakresie palenia papierosów. Odpowiedzi twierdzącej częściej udzielali chłopcy niż dziewczęta (dziewczęta – 40%, chłopcy – 51%). Do palenia przyznało się 27% uczniów ze szkoły podstawowej, 45% z gimnazjum i 56% reprezentantów szkół ponadgimnazjalnych.

50% uczniów spośród tych, którzy sięgnęli po papierosa zapaliło tylko raz w życiu. Dalsze 12% sięga po papierosy tylko sporadycznie. Codziennie po papierosa sięga 16% uczniów mających za sobą inicjację nikotynową, zaś 5% pali kilka razy w tygodniu.

9% uczniów nie ma nigdy problemów z zakupem papierosów, chociaż są niepełnoletni (16% jeśli chodzi o uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych). Takiej odpowiedzi nie wskazał żaden z uczniów VI klas szkół podstawowych. Z kolei 3% zawsze spotykało się z odmową sprzedawcy.

Narkotyki

13% uczniów przynajmniej raz zażyło jakiś narkotyk/ środek odurzający. Częściej dotyczy to chłopców (16%) niż dziewcząt (10%). Kontakt z narkotykami miało 2% uczniów szkół podstawowych, 9% uczniów gimnazjów i 21% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W większości przypadków inicjacja narkotykowa miała miejsce po ukończeniu 15 roku życia. Pierwszym spożywanym narkotykiem jest zwykle marihuana/ haszysz. W przypadku połowy uczniów, którzy spróbowali narkotyku/ środka odurzającego miało to charakter jednorazowy.

70% spośród uczniów, którzy do tej pory nie sięgnęli po narkotyki/ środki odurzające wyklucza spróbowanie jakiegoś narkotyku w przyszłości.

Zapytani o powody sięgnięcia po narkotyk po raz pierwszy uczniowie odpowiadali najczęściej, że zrobili to z ciekawości.

Co piąty uczeń wiedziałby do kogo się zwrócić z prośbą o „załatwienie” mu narkotyku/ środka odurzającego. Dalsze 32% jest zdania, że mogliby się tego dowiedzieć.

Przemoc i konflikty w domu

80% uczniów stwierdziło, że w ich domu nie ma przemocy. Co piąty uczeń zetknął się w domu rodzinnym z wyzwiskami i krzykami skierowanymi ku swojej osobie. Jako główny powód przemocy w domu wskazywany był trudny charakter członka rodziny.

W ramach zawartej umowy oraz aneksu firma zaprezentowała wyniki badań w następujących terminach: w dniu 14.12.2011r. dla członków Komisji Zdrowia, Spraw Socjalnych i Rodziny Miasta Kędzierzyn-Koźle, w dniu 21.12.2011r. dla przedstawicieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Kędzierzyna – Koźla oraz w dniu 28.12.2011r. na sesji Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle. Koszt badania wyniósł **43.050,00zł.**

Po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego gmina zawarła w dniu 16.11.2011r. umowę nr 4/2011 z Pracownią Badawczo-Szkoleniową „MIRABO” z Warszawy na przeprowadzenie badania społecznego dot. aspektów działań

profilaktycznych realizowanych w szkołach i środowisku lokalnym oraz oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym (klasy VI szkół podstawowych oraz I i III szkół gimnazjalnych). Najważniejsze wyniki badania przedstawiały się następująco:

Z deklaracji badanych nastolatków wynika, że:

1/ W zajęciach dotyczących używania substancji przez młodzież oraz agresji rówieśniczej częściej uczestniczyli starsi uczniowie, a więc klasy trzecie gimnazjum. Rzadziej o udziale w takich zajęciach pisali uczniowie klas szóstych. Wyniki – oparte na deklaracjach uczniów – mogą oznaczać, że zajęcia profilaktyczne nt. substancji i przemocy rówieśniczej były prowadzone najintensywniej wśród uczniów starszych, co oznacza że miały przede wszystkim charakter objawowy, a nie uprzedzający.

2/ W odniesieniu do większości rodzajów zajęć profilaktycznych ich przydatność z punktu widzenia uczniów można określić jako średnią (między 3 a 4 na skali od 1-6). Najwyższą ocenę - powyżej 4 – uzyskały zajęcia dot. używania narkotyków, w opinii młodzieży kl. 6 SP. Średnia ocen była najniższa wśród uczniów klas trzecich gimnazjum, a najwyższa w grupie „szóstoklasistów” ze szkół podstawowych.

3/ Uczniowie najwyżej ocenili otwartość prowadzących na pytania uczniów oraz sposób przekazu informacji - ściślejszą komunikatywność przekazu, a także wiedzę zdobytą dzięki udziałowi w zajęciach. Niżej ocenione zostały praktyczne aspekty prowadzonych zajęć jak: wyjaśnianie, w jaki sposób radzić sobie z namowami kolegów, możliwość dyskusji, także nawiązanie do sytuacji zdarzających się młodym ludziom w codziennym życiu.

4/ Ponad połowa uczestników w klasach szóstych (56%), niecałe 50% w klasach pierwszych gimnazjum i 45% w klasach trzecich gimnazjum pozytywnie odpowiedziało na pytanie, czy odniosło osobiste korzyści z udziału w zajęciach profilaktycznych, w których uczestniczyli. Najczęściej wskazywali na korzyści poznawcze wyniesione z zajęć, a więc wiedzę o szkodliwości działania substancji psychoaktywnych oraz o mechanizmach uzależniania się oraz motywacjach do sięgania po substancje psychoaktywne (od 44% do 75% uczestników).

5/ Od 41% do 80% uczestników zajęć deklarowało, że dzięki udziałowi w nich zmienił się ich stosunek do używania substancji przez młodzież. Przede wszystkim obejmuje on spadek aprobaty dla sięgania po narkotyki czy papierosy. Warto także zauważyć, że respondenci z najstarszej badanej grupy tj. trzecich klas gimnazjum znacznie rzadziej niż inni badani uważają, że korzyścią z zajęć była w ich przypadku zmiana stosunku do picia alkoholu. Oznacza to, że mimo otrzymanej wiedzy znaczna część z nich nie zmieniła swojego stosunku do picia.

6/ Najczęściej na korzyść z udziału w zajęciach polegającą na wzroście gotowości do odmawiania, wskazują najstarsi uczniowie. Deklarują przede wszystkim, że dzięki udziałowi w zajęciach zaczęli odmawiać, gdy proponowane im są papierosy i narkotyki (odpowiednio: 53% i 42%). Nieco rzadziej takie deklaracje pojawiają się w kontekście picia alkoholu (39%). Z kolei młodsi uczniowie częściej niż starsi deklarują, że dzięki udziałowi w zajęciach zaczęli odmawiać kolegom, którzy namawiają ich do stosowania przemocy (niemal 51%).

7/ W opinii około połowy uczniów, **którzy brali udział w zajęciach profilaktycznych i używali kreślonych substancji psychoaktywnych**, efektem zajęć w ich przypadku było ograniczenie lub zaprzestanie palenia papierosów i sięgania po narkotyki. Rzadziej uczniowie pisali o tym, że dzięki udziałowi w zajęciach ograniczyli lub zrezygnowali z picia alkoholu (od 28% w klasach trzecich gimnazjum do 35% w klasach szóstych szkół podstawowych).

8/ Niepokojące są wyniki badania dotyczące udziału rodziców w zajęciach profilaktycznych w szkole. Z danych wynika, że tylko 11% uczniów w klasach szóstych szkół podstawowych, 13,8% w klasach pierwszych i 11,7% w klasach trzecich gimnazjum wskazało, że takie zajęcia zorganizowane dla rodziców miały miejsce. W tym kontekście warto dokonać przeglądu programów i zajęć realizowanych w roku szkolnym 2010/2011 i pierwszych miesiącach roku 2011/2012 pod kątem udziału tak znaczących osób jak rodzice uczniów. Ważnym czynnikiem sprzyjającym skuteczności programów profilaktycznych jest wykorzystywanie różnych kanałów wpływu na zachowania i postawy uczniów w tym także angażowanie rodziców. Czynnikiem ten warto uwzględnić podczas planowania profilaktyki szkolnej w kolejnych latach. Jednocześnie warto podkreślić, że fakt, iż część uczniów odpowiedziała **negatywnie na pytanie o udział swoich rodziców w takich zajęciach nie oznacza, że takich zajęć rzeczywiście nie było. Wynik oznacza, że rodzice nawet jeśli w nich uczestniczyli nie rozmawiali z uczniami na ten temat, nie było to przedmiotem dyskusji w domu ani wymiany wrażeń i poglądów na tematy poruszane podczas spotkań profilaktycznych w szkole.**

9/O postawach rodziców wobec używania substancji psychoaktywnych wnioskowano na podstawie deklaracji uczniów na temat tego, co ich rodzice uważają na temat palenia, picia i używania narkotyków przez młodzież. W przypadku uczniów klas szóstych wyższy odsetek niż w klasach trzecich gimnazjum stwierdził, że rodzice są zdecydowanie przeciwni picciu alkoholu przez młodzież – odpowiednio 95,8% i 78%. W przypadku palenia odsetki te wynosiły: 95,6% i 87,7%. Odsetek takich odpowiedzi spada więc wraz z wiekiem badanych.

Na uwagę zasługuje też fakt, że im starsi uczniowie, tym częstsze są deklaracje, że rodzice uważają picie przez młodzież za coś normalnego. W klasach szóstych o takiej postawie rodziców pisało 3,1% uczniów, w klasach trzecich gimnazjum już 17%, a więc co szósty badany. Na uwagę zasługuje fakt, że im starsi uczniowie, tym częstsze są deklaracje, że rodzice uważają picie przez młodzież za coś normalnego. W klasach szóstych o takiej postawie rodziców pisało 3,1% uczniów, w klasach trzecich gimnazjum już 17%, a więc co szósty badany. **Z kolei w przypadku papierosów zaobserwowano tendencję do wzrostu wraz z wiekiem badanych odsetka odpowiedzi deklarujących, że kwestia palenia przez młodzież jest ich rodzicom zupełnie obojętna.**

10/Wraz z wiekiem wyraźnie spadają odsetki badanych przekonanych, że dorośli z ich najbliższego otoczenia są zdecydowanie przeciwni picciu alkoholu przez młodzież. Taką opinię wyraziło ponad 82% uczniów w klasach szóstych, 80,3% w klasach pierwszych gimnazjum i znacznie mniej – 55,7% uczniów w klasach trzecich gimnazjum. Wyraźnie rosną odsetki uczniów przekonanych, że dorośli w ich otoczeniu uważają za normalne sięganie przez młodzież po alkohol: w klasach szóstych tak deklarowało 9,8% badanych, w pierwszych 12,8%, zaś w trzecich niemal 1/3 – 31,5%. Na uwagę zasługuje także wzrost odsetków uczniów przekonanych, że dorosłym z ich kwestia picia przez młodzież jest całkowicie obojętna: 7,4% w klasach szóstych i 12,9% w klasach trzecich gimnazjum. Wynik ten warto zestawić z danymi z badania, zgodnie z którymi czynnikiem ryzyka jest zarówno obojętna postawa rodziców wobec picia alkoholu jak i postawa polegająca na uznaniu takiego zachowania za coś normalnego (uczniowie, którzy pisali o takich postawach rodziców częściej pili alkohol niż ich rówieśnicy).

11/W badaniu stwierdzono istotny związek pomiędzy odbyciem przez rodziców rozmów na temat zagrożeń związanych z picciem przez młodzież a oceną relacji z rodzicami dokonaną przez uczniów. Tam, gdzie takie rozmowy miały miejsce – ocena relacji z rodzicami była istotnie wyższa, rozmowy te można więc traktować jako ważny element budowania więzi z dzieckiem i okazywania zainteresowania sprawami, które go dotyczą.

12/ Wyniki wskazują, że dominującą reakcją rodziców na picie lub palenie przez uczniów są rozmowy, tłumaczenie oraz ograniczanie przywilejów nastolatka np. wyjść z domu, dostępu do komputera lub telefonu komórkowego. Od ¼ do 1/3 uczniów, których rodzice dowiedzieli się o picciu lub paleniu, pisało o takich reakcjach jak krzyk, awantury, od 3,9% do 10,5% o obrazie, „cichych” dniach, a 4,9% do 7,8% o karze cielesnej.

13/ W badaniu zaobserwowano ważną prawidłowość: im większe poczucie kontroli i wsparcia ze strony rodziców, tym mniejsze nasilenie doświadczeń uczniów z substancjami psychoaktywnymi. Nasilenie doświadczeń uczniów z substancjami było także mniejsze w grupie uczniów wyżej oceniających klimat społeczny szkoły, a także swoje relacje z rodzicami.

14/ W badaniu odnotowano stosunkowo niskie odsetki uczniów deklarujących, że mieli okazję poza szkołą uczestniczyć w zajęciach podczas których poruszano problem używania substancji przez młodzież lub agresji rówieśniczej (od 23% do 30,2%). Dane te wskazują na potrzebę intensyfikacji w Kędzierzynie – Koźlu działań z zakresu profilaktyki środowiskowej.

15/ Obok danych na temat używania substancji niepokojem napawają wyniki badania obrazujące stosunek uczniów do zjawiska przemocy rówieśniczej oraz stosowania różnych form przemocy (np. wykluczania). Od 35,9% do 42,2% nastolatków uczących się w kędzierzyńskich szkołach uważa, że „niektórzy prowokują do zaczepek i wulgarnych zachowań swoim strojem, wyglądem i są sami sobie winni, jeśli spotyka ich coś przykrego. Od 13% do niemal 16% uczniów wyznaje pogląd, że „niektórych konfliktów nie da się rozwiązać inaczej niż przy użyciu siły czy gróźb”. Te i inne- równie niepokojące wyniki badania- wskazują na potrzebę prowadzenia w Kędzierzynie-Koźlu systematycznej pracy z zakresu profilaktyki przemocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.

W ramach zawartej umowy oraz aneksu firma zaprezentowała wyniki badań w następujących terminach: w dniu 21.12.2011r. dla przedstawicieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Kędzierzyna – Koźla oraz w dniu 28.12.2011r. na sesji Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle. Koszt badania wyniósł **32.914,80zł.**

Podsumowanie: W sumie w 2011r. gmina zrealizowała 2 badania społeczne na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

PODSUMOWANIE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOTYKOWYCH W 2011 ROKU:

PRIORYTET I. Zwiększanie jakości i dostępności programów profilaktycznych oraz utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.

W ramach tego priorytetu zrealizowano wszystkie planowane zadania tj.:

- zrealizowano 1 rekomendowany program profilaktyczny – „Sprawy Istotne i Ważne”;
- zrealizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe na terenie 8 osiedli;
- przeprowadzono kampanię edukacyjną skierowaną do młodzieży oraz dorosłych mieszkańców mającej na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie – Ogólnopolska Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł”;
- zrealizowano 1 szkolenie dla 2 grup rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci – „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”;
- sfinansowano 3 szkolenia dla osób zajmujących się profilaktyką na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych (szkolenie dla 4 członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkolenie dla pracownika Wydziału PMS oraz szkolenie dla pracowników i osadzonych Aresztu Śledczego w Kędzierzynie – Koźlu);
- zorganizowano 4 cykliczne działania profilaktyczne (Miniolimpiadę dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy, Konferencję Profilaktyczną oraz Turniej Gimnazjów i Happening Profilaktyczny);

Wskaźniki określone w Programie:

1. Liczba rekomendowanych programów profilaktycznych w ramach Gminnego Programu – 1 program.
2. Ocena wiedzy w przedmiotowym zakresie przez odbiorców działań (społeczność lokalną, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych) – wiedza uzyskana w wyniku uczestnictwa w realizowanych zadaniach została oceniona wysoko przez uczestników.
3. Zmiana postaw społeczności lokalnej, rodziców, sprzedawców napojów alkoholowych wobec substancji psychoaktywnych – dzięki uczestnictwu w realizowanych zadaniach uczestnicy deklarują zmianę swoich postaw w przedmiotowym zakresie. Weryfikacja tych deklaracji nie jest możliwa w chwili obecnej.

PRIORYTET II. Pomoc dzieciom i członkom rodzin z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

W ramach tego priorytetu zrealizowano wszystkie planowane zadania tj.:

- wspierano 3 świetlic socjoterapeutyczne i 7 świetlic środowiskowo – socjoterapeutycznych oraz 1 klub młodzieżowy;
- zorganizowano i przeprowadzono kolonie letnie z programem profilaktycznym (alkohol, narkotyki, przemoc) dla 54 dzieci z terenu Gminy w OWK „U KAZIKA” w Orawce;
- sfinansowano udział 1 osoby w szkoleniu - konferencji osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową, jak również zorganizowano szkolenie dla 16 osób (KRPA oraz ZIDs.PPwR) dot. „Dialogu Motywującego”;
- prowadzono 1 punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkotykowym – Stowarzyszenie „MONAR”;
- prowadzono 1 grupę informacyjno - edukacyjną i 1 grupę wsparcia dla rodzin osób używających środków psychoaktywnych – Stowarzyszenie „IDEA”;
- wspierano zatrudnienie socjalne w zakresie realizacji prac społecznie użytecznych (35 stanowisk, skorzystało 75 osób) oraz prac interwencyjnych (skorzystało 10 osób).

Wskaźniki określone w Programie:

1. Dostępność do placówek pomocowych w tym do pomocy socjoterapeutycznej i psychologicznej dla dzieci i młodzieży – według uzyskanych danych dostępność jest bardzo dobra (dzieci przyjmowane są na bieżąco).
2. Ocena kompetencji własnych osób pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień oraz przemocą domową – według uzyskanych danych osoby pracujące z tymi rodzinami bardzo dobrze oceniają swoje kompetencje.
3. Ocena oferty pomocowej przez dorosłych członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym – według uzyskanych informacji dorośli członkowie tych rodzin korzystający z oferty pomocowej dobrze oceniają tę ofertę.

PRIORYTET III. Ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki).

W ramach tego priorytetu zrealizowano tylko część planowanych zadań tj.:

- zrealizowano 2 kampanie edukacyjne dotyczące działania alkoholu i ryzyka szkód – „Trzeźwość bez granic” oraz „Narkotyki? NA CO MI TO!”;

- zakupiono 325 szt. narkotestów dla jednostek z terenu Gminy, które zgłosiły takie zapotrzebowanie oraz zakupiono ALKOGOGLE dla KPP w Kędzierzynie – Koźlu;
- swoją działalność kontynuowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Nie udało się zrealizować następujących zadań:

- dofinansowywanie programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej (mimo ogłaszanych konkursów ofert nie wpływały żadne oferty);
- szkolenie specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień (z powodu braku zainteresowania taką ofertą);
- szkolenie lekarzy i pielęgniarek w zakresie rozpoznawania picia szkodliwego i podejmowania interwencji (z powodu braku zainteresowania taką ofertą).

Wskaźniki określone w Programie:

1. Ocena oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej – w związku z tym, że Gmina nie finansowała zajęć terapeutycznych nie ma możliwości uzyskania takiej oceny.
2. Ocena wiedzy na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania przez adresatów działań – w związku z tym, że nie realizowano szkoleń dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień oraz lekarzy i pielęgniarek brak jest możliwości oceny ich wiedzy.

PRIORYTET IV. Zmniejszanie dostępności do napojów alkoholowych.

Zadania określone dla tego priorytetu były realizowane na bieżąco. Zrealizowano następujące zadania:

- prowadzono liczne kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- zorganizowano 1 szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych pod kątem obowiązujących przepisów prawnych, jak również sprzedaży alkoholu nieletnim – skorzystało 13 sprzedawców napojów alkoholowych.

Nie zrealizowano następujących zadań:

- opiniowanie wniosków, projektów uchwał oraz przygotowywanie projektów Uchwał Rady Miasta w przedmiotowym zakresie – ze względu na brak wniosków;

- prowadzenie badań dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych np. pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim ze względu na brak środków finansowych w budżecie oraz realizację dwóch innych projektów badawczych.

Wskaźniki określone w Programie:

1. Ocena dostępności do napojów alkoholowych poprzez stosunek liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych w stosunku do maksymalnej liczby punktów sprzedaży określonych w uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle - w roku 2011 na terenie Gminy funkcjonowało 212 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast maksymalna liczba takich punktów określona w Uchwale Rady Miasta Kędzierzyn – Koźle wynosi 230 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Dla porównania w roku 2010 na terenie Gminy funkcjonowało 226 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Ocena stanu na terenie gminy w zakresie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich - w toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono przypadków sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, Wydział Działalności Gospodarczej również nie podjął decyzji o cofnięciu zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim.

PRIORYTET V. Prowadzenie badań społecznych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych, wzorów używania, kierunków działań skierowanych na bardziej efektywną profilaktykę oraz pomoc dzieciom i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i narkotykowym oraz przemocą domową.

W ramach tego priorytetu przeprowadzono dwa badania społeczne:

- badanie społeczne dot. diagnozy używania przez uczniów klas VI szkół podstawowych, klas II szkół gimnazjalnych i klas II szkół ponadgimnazjalnych alkoholu, narkotyków oraz nikotyny, jak również doświadczania przemocy domowej przez tych uczniów;
- badanie społeczne dot. aspektów działań profilaktycznych realizowanych w szkołach i środowisku lokalnym oraz oddziaływań wychowawczych w domu rodzinnym (klasy VI szkół podstawowych oraz I i III szkół gimnazjalnych).

Ze względu na powyższe informacje stwierdza się, że zdecydowana większość celów określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych w roku 2011 została osiągnięta, poprzez zrealizowane zadania. Realizację Gminnego Programu ocenia się dobrze.

Należy zwrócić jednak uwagę, że nie zostały zrealizowane głównie cele określone w Priorytecie III (zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej, szkolenia dla specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień oraz lekarzy i pielęgniarek) z przyczyn niezależnych od Gminy. W przyszłości należy podjąć próby zmotywowania placówek prowadzących zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej w celu podjęcia współpracy z Gminą.